

حِصْرُ الْمُسْلِمِينَ

مِنْ أَذْكَارِ الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ

بِاللُّغَةِ الشَّيْخَانِيَّةِ

وَسَعِيدِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ وَهْبٍ الْقَطَّانِيِّ

Бусалба стеган глап

Къуръан тѣхъ а, Суннатехъ а долу зикр

(Нохчийн маттахъ)

Жайна кечдинарг ву:

Шейх Саид ибн Іалий ибн ВахІф

АлкъахъТаний

Жайна гочдинарг ву:

Адама Султана Олхазар

Мединат 1423XI – 2003 шш.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ح سعيد بن علي بن وهف القحطاني ، ١٤٢٥ هـ
فهرست مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

القحطاني ، سعيد بن علي بن وهف
حصن المسلم ، سعيد بن علي بن وهف القحطاني ..
الرياض . ١٤٢٤ هـ .

٢٩٦ ص . ٨ ، ٥ × ١٢ سم

ردمك : ١ - ٠٧١ - ٤٦ - ٩٩٦٠

(النص باللغة الشيشانية)

١ - الأدعية والأوراد

أ - العنوان

ديوي ٢١٢،٩٣

١٤٢٥ / ٣١٥٦

رقم الإيداع : ١٤٢٥ / ٣١٥٦

ردمك : ١ - ٠٧١ - ٤٦ - ٩٩٦٠

حقوق الطبع محفوظة

الطبعة الأولى : ١٤٢٥ هـ - ٢٠٠٤ م

يطلب من :

مؤسسة الجريسي للتوزيع والإعلان

ص ب : ١٤٠٥ الرياض ١١٤٣١

هاتف ٤٠٢٢٥٦٤ - فاكس ٤٠٢٣٠٧٦

حِصْنُ الْمُسْلِمِ

مِنْ أَذْكَارِ الْكُتُبِ وَالسُّنَّةِ

بِاللُّغَةِ الشِّيشَانِيَّةِ

تمت المراجعة

بلجنة الدعوة والتعليم

بالمدينة المنورة

قسم الترجمة والنشر

٦٣٠٣ . ٨١٥٠١٤٤

www.alharamainonline.org

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Сайн денанна Гуьмсетана ...
Суна доьххъара ламаз дан Іамийначунна...
Со бусалба дин тІехь хьалакхийначунна..

Йа Аллах! ХІай сан Веза Дела!
ХІара жайна гочдарна суна хилла болу
мел сан денене Гуьмсете дІакхачабе Ахь.

Гочдархо:
Адама Султана Олхазар.
Мединат.
Бусалба дин Іаморан университет.
19 май 2003 шо.

Жайна яздинчун дешхьалхе

Хара дацдина жима жайна ду, ас сайн:

(الذِّكْرُ وَالِدُعَاءُ وَالْعِلَاجُ بِالرُّقْيِ مِنَ الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ)

(Зикр а, дола а, рукъйатца дарба лелор а, Къуръан тѳера а, Суннатера а схьазцна долу) – аьлла це йолчу жайни тѳера дацдина. Цу жайни юккъара зикрах лаьцна долу дакъа дацдина схьадаьккхира ас, лело атта хилийта.

Ас зикран дешнаш бен ца даладо кхузахь, и зикр стенгахь деана ду дуьйцуш долу цхьаь, йа шиь бен жайна а ца хьаха до. Ткъа нагахь санна хьуна и зикр дуьйцуш долу хьадис дийцина асхьаб вовза лаахь, йа иза стенгахь ду хаа лаахь, хьо хьажа хЮкху жайнин бухе (лекхахь хьахийна долчу жайни тѳе).

Ас АллахЕ доьху, Цуьнан хазчу цѣрашца,
Цуьнан лекхачу сифаташца, Цо хІара
жайна Шен доьхъа дар, хІокхуьнах суна
сан дахарехъ а, со веллачул тІаьхъа а
пайда бар. Иштта хІара жайна дешначунна
а, йа зорботоьхначунна, йа хІара
арахоьцуш дакъалаьцначунна а
хІокхуьнах пайда бар доьху ас АллахЕ.
Баккъалла а АллахІ – Сийлахъ-Цѣна ву
Иза – цу тІехъ ницкъ кхочуш верг а, цунна
гІо ден верг а ву.

Делера салават а, салам а хуьлда вайн
Пайхамарна Мухъаммадна, цуьнан охІлун-
на а, асхъабашна а, цѣнчу даггара къемат
де кхаччалц царна тІаьхъабаьзначарна а.

СаІид ибн Іалий ибн ВахІф
АлкъахътІанийй.

Сафар бутт, 1409 шо.

Дела хяхоран дозалла.

Лекха хинволчу АллахІа аьлла:

﴿ فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَأشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴾

«Ткъа аш хъаха ве Со, Ас шу хъахор ду (тІаккха), Суна шукр а де, Соьца керстаналла а ма де» [Сурат «Албакъарат» 152 аят].

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾

«ХІай АллахІах тешна дерш! АллахІ хъаха ве, дуккха хъахорца» [Сурат «Алъахъзаб» 41 аят].

﴿ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴾.

«(Бакъалла а) АллахI дукха хъехош болу божарий а, зударий а – царна АллахIа гечдар а, боккха мел (ялсамане) а кечдина» [Сурат «Алгъахъзаб» 35 аят].

﴿ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴾.

«Ахъ хъаха ве хъайн Дела хъайн дагахъ, (Цунна) муьтIахъ а волуш, (Цунах) кхера а кхоьруш; дош чIогIа ай ца деш (юккъерачу озаца), Iуьйранна а, суьйранна а; гIопул болчарах а ма хила (Дела

хъахийча а, ца хъахийча а бен доцуш болчарах)» [Сурат «Альафраф» 205 аят].

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

(مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ
الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ)

«Шен Дела хъахош верг а, ца хъахош верг а тера ву дийна а, велла а волчу шина стагах». Бухарис а, Муслима а дийцина ду хIара хъадис, ткъа Муслима дийцинарг иштта дешнаш долуш ду: «Шена чохь Дела хъахош долу ца а, шена чохь Дела ца хъахош долу ца а тера ду – елла а, дийна а йолчу шина хIумнах».

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – :

«Ас йовзийта шуна, шун Іамалшина юкъара уггар диканиг, шун Далла гергахъ уггар џенниг, даржехъ уггар лекханиг, деши а, дети а луш доккхучу сагІанал гІолениг, шайн мостагІ ган а гина, џуънан яЫни тІе аш хІума тохарал а, џо шун яЫни тІе хІума тохарал¹ а диканиг?» Асхъабаша – Дела реза хуълда царна – аьлла: *«ХІаъ, дийцахъа тхуна иза»*. Пайхамара – Делера салават а, салам а хуълда цунна – аьлла: *«Сийлахъ Лекха АллахІ хъахор ду шуна иза»*. [Тирмизи. Ибн МаджахІ].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуълда цунна –: *«Лекхачу АллахІа бах: “Со ницкъ кхочуш ву Сан лайна Собга шех далур ду аьлла хеташ*

---

¹ Кхузахъ луш дерг керста нахаца Дела некъахъ тІом бар ду.

долу хлума дан². Нагахь санна цо Со шен дагахь хъаха вахь Ас иза а хъахор ву, ткъа цо Со юкъараллехь хъаха вахь Ас иза цул дикачу юкъараллехь хъахор ву, ткъа иза Суна цхъа ша герга вагIахь, Со цунна цхъа дол герга вогIур ву, ткъа иза Суна цхъа дол герга вагIахь Со цунна кхин а герга хир ву, ткъа иза волвелла Суна герга вагIахь Со цунна сихонца герга гIур ву"». [Бухарий, Муслим].

Юсра кIанта IабдуллахIа дийцина, цхъана стага элира аьлла: «*ХIай Делан Элча! Исламан Iубадаташ дукха ду, ас даим лелор долу хлума дийцахъа суна*». Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла тIаккха: «*АллахI*

---

² «Цунна Соьга шех кьинхетам балур бу аьлла хетахь, и бан ницкъ болуш ву Со» - бохург ду цуьнан маьIна.

хъехош, хъайн багара мотт даим тледа хилийта» [Тирмизий, Ибн МаджахI].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Делан Жайни (Къуръан) тлера цхъа хъарф (элп) дешначунна цуьнца цхъа дика (мел) хир ду, и цхъаъ итт санна а хир ду. Ас ца бах «Алиф Лам Мим» цхъа элп ду, муххале а, Алиф элп ду, Лам а элп ду, Мим а элп ду*» [Тирмизий, Сахьихуьл ДжамилиссагIийр].

Иамира кIанта Лукъбата аьлла: «Делан Элча – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аравелира тхо Суффат¹ чохъ а долуш, тIаккха цо элира: “*Шух муьлхачунна лаъа, хIора Iуьйранна БутIхъане, йа Iакъикъе*”²

---

¹ Пайхамаран – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – цIийнан уллохъ хилла долу, жима, цIа санна гIишло ю иза.

² Маккийна гонахъа йолу ши меттиг ю и шиъ.

воьдуш, шена ши эмкал ялош юха ван, цхъа а къа а ца латош?” Тпаккха оха элира: “Хпай Делан Элча! Тхуна массарна а лаба иза”. Цо элира тпаккха: “Делахъ шу Губйранна маьждиге а дахана, аш шайна Илма Тамор, йа Сийлахъ а, Лекха а волчу Делан Жайни тлера ши аят дешар гюли а, дика а ду шуна йиъ эмкалел, иштта кхин а оццул аяташ дешар гюли ду шуна кхин а оццул эмкалел а”». [Муслим].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «Шух цхъаь цхъанхъа охъахиъча, цо цигахъ Дела ца хъахавахъ, Далла гергахъ эшам хили цунна. Нагахъ санна шух цхъаь длавижча, цо длавуьжуш Дела ца хъахавахъ, Далла гергахъ эшам хили цунна» [Абу Давуд].

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «Цхъа а нах

*охъаховишур бац, шаъи ховшинчахъ Дела а
ца хъахош, шайн Пайхамарна салават а
ца дуъллуш, АллахАна гергахъ царна эшам
хилла бен, Шена лаахъ Iазап дийр ду Цо
царна, Шена лаахъ гечдийр ду Цо царна»
[Тирмизий].*

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават
а, салам а хуьлда цунна –: «Цхъа а нах
цхъана мажлисера (ховшина Iийначу
меттера) Дела а ца хъахош хъала-
гловттур бац, еллачу вир тIера гловттуш
санна бен, (къемат дийнахъ) уьш
дохкобовьлла а бен» [Абу Давуд, Ахъмад,
Сахъихуьл Джамилиссагийр].

1. Набарха самаваълчи деш долу зикр.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ
النُّشُورُ.

"Алхъамду лиллахи́ллазу́ ахъя́на ба́да ма́ ама́тана ва илайхи́ннушу́р".

«Хастам бу Аллахана, вай деллачул таъхъа дендина волчу, Цуьнга доьрзур долуш а ду вай».

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. سُبْحَانَ اللَّهِ،
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي.

"ЛáилáхIа иллаллáхIу вахьдахIу лá шарIка лaхIу, лaхIул мулку, ва лaхIул хьамду, ва хIува Iалá кулли шайъин къадIр. СубхьаналлóхIи, валхьамду лиллáхIи, ва лáилáхIа иллаллáхIу, валлóхIу акбар, ва лá хьавла ва лá къуввата иллá биллáхIил IалийIил IазIм, роббигIфир лIу".

«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Цуьнан накъост а вац. Паччахьалла а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу. Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву. Цена ву АллахI, хастам а бу АллахIана, АллахI воцург кхин Дела а вац, Воккха а ву АллахI массо хIумнал. Лекхачу, Воккхачу АллахIаца бен ницкъ а бац, гIора а дац.

Сан Дела суна гечде Ахь».¹

(3)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ
عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ .

"Алхъамду лиллахиллазу́ лафáну́ фу́
жасадú, ва радда́ лалайа́ рухьú ва
азина́ лу́ бизикрихí".

«Хастам бу Аллахана, сан деглан могшал-
ла суна юха елла волчу, сан са а суна духа
делла волчу, Ша хьахо суна пурба а делла
волчу»

(4)

---

¹ Иза аьллачунна Дала гечдийр ду, цо доладахь доийна жоп а лур ду, тлаккха иза аьллачул тлаьхьа, Гуьйранна хьала а глаьттина, ламаз а эцна, ламаз дахь иза къобал а дийр ду.

هَاتِ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
 اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٦٦﴾ الَّذِينَ
 يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيمًا وَقَعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
 وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا
 خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
 ﴿١٦٧﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا
 لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٦٨﴾ رَبَّنَا إِنَّنا سَمِعْنَا
 مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَنِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا
 رَبَّنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا

وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١١٢﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا
 عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
 الْمِيعَادَ ﴿١١٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا
 أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ
 بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ
 دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا
 لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ
 تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ
 عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١١٤﴾ لَا يَغْرَتُكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ

كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ ﴿١١٦﴾ مَتَّعُ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ
 جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١١٧﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا
 رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ
 لِلْأَبْرَارِ ﴿١١٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ
 بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشَعِينَ لِلَّهِ
 لَا يَشْتَرُونَ بِبَيِّتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
 أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١١٩﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا

وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

"Инна фú халкъиссамáвáти вал арди вахтилáфиллайли ваннахláри лаáйá-тин лиулил албáб. Аллазúна йазкуруналлóхlа кыйáмавва кyuúдан ва lалá жунúбихlим, ва йатафаккаруна фú халкъиссамáвáти вал арди, роббанá мá халакътa хlázá батlилан субхýанака факъинá lазáбаннари. Роббанá иннака ман тудхилиннара факъад ахзайтахlу ва мá лиззóлимúна мин ансóр. Роббанá иннанá самилнá мунадийан йунáду лилъумáни ан áминú бироббикум фаáманнá, фагlфир ланá зунúбанá ва каффир lаннá саййиáтинá ва таваффанá малал абрóр. Роббанá ва áтинá мá валадтанá lалá русулика ва лá тухзинá йавмал кыйáмати иннака лá тухлифул мúláд.

Фастажáба лахлум роббухлум аннú ла
удúлу ламала ламилимминкум мин
закарин ав унсá, бадукум мимбад,
фаллазúна хлáжарú ва ухрижú мин
дийáрихлим ва úзú фú сабúлú ва
къóталú ва къутилú лаукаффиронна
ланхлум саййиáтихлим ва
лаудхиланнахлум жаннáтин тажрú мин
тахътихлал анхлáру, савáбан мин
индиллáхи, валлóхлу индахлу
хъуснуссавáб. Лá йагурроннака
такóллубуллазúна кафарú фил
билáди. Матáлун къолúлун сумма
маъвáхлум жахланнаму ва биъсал
михлáд. Лáкиниллазúнаттакъов
роббахлум лахлум жаннáтун тажрú мин
тахътихлал анхлáру хóлидúна фúхла,
нузуламмин индиллáхи ва мá
индаллóхи хойруллил абрóр. Ва инна
мин ахлил китáби ламаййуъмину

биллáхли ва ма́ унзила илайкум ва ма́
унзила илайх́им, хóшилúна лиллáхли
лá йаштарúна биáйáтиллáхли саманан
къолúлан, улáика лах́лум ажрух́лум
Инда роббих́им, инналлóхла сарúлул
хъисáб. Йá аййух́лаллазúна
áманусбирú ва сóбирú ва рóбитлú,
ваттакъуллóхла лалаллакум таттакъún".
«Баккъалла а, стигланаш а, латта а
кхолларехъ а, буъйса а, де а хийцадаларехъ а,
билгалонаш ю хъекъал долчарна. Аллах́
хъехош болчарна, ирахъ болуш а,
охъахевшина болуш а, шайн аѓлонаш т́ехъ
(бийшина) болуш а; ойла еш болчарна,
стигланаш а, латта а кхолларна т́ехъ, (шаъш
олуш:) “Х́ай тхан Дела, эрна ца кхоъллина-
кх Ахъ х́ара (Iалам), Цена вукх Х́о (тхан
Дела), ц́еран Iазапах лар де Ахъ тхо. Тхан
Дела! Ахъ ц́ерга вигнарг – бакъдолуш,
цуьнан сий дайъина-кх Ахъ; ткъа зуламхош-

на Гоьнчий а хир бац (къемат дийнахь). Тхан Дела! Тхуна кхайкхархо хезира Иймане кхойкхуш: “Теша шайн Делах” – бохуш, тIаккха тхо тийшира (Хьох), тхан Дела, гечдехьа тхуна тхан къиношна, къайла яхахь тхан вон Iамалш, дикачу нахана юккъахь далар а нис дехьа тхан. Тхан Дела! Хьайн элчанашна Айхьа ваIда динарг а ло Ахь тхуна, къемат дийнахь тхан сий а мадайгьа Ахь, баккъалла а, (Хьайн) ваIд йоха ца йо-кх Ахь”. ТIаккха царна жоп делира церан Дала: “Баккъалла а, Ас йойгур яц аш йина Iамал, стага йинехь а, зудчо йинехь а, шу массо цхьатера ду (мел хиларехь), амма хIижрат динарш, шайн хIусамашкара арабаьхна берш, Сан некъахь халонаш лайнарш а, шаьш тIом бинарш а, (тIом беш) дIакхелхинарш а – бакъдолуш, Ас дIацIан-ийр ю церах церан вон Iамалш, Ас уьш буьгур а бу шайна кIелхула татолаш лелачу

бошмашка (ялсамани чу), АллахIера совгIат (ду иза царна), АллахIехъ ма ду уггар хаза, дика совгIат (мел)". Хьо хьега ма хьегалахъ (хIай Мухьаммад), керста нах кху шахьарш-кахъ каде хиларх (церан даьхни, дахар сов хиларх). КIеззиг долу даьхни ду иза, тIаккха церан боьрзу меттиг жожжахате ю, ма вон ца а, мотт а бу-кх иза. Амма шайн Делах кхийринарш – царна бошмаш ю, шайна кIелхула татолаш лелаш долуш, даиманна царна чохъ хир бу уьш, АллахIа (Шен дика лайш) тIелацар (иштта ду); ткъа дикачу нахана гIоли а, дика а ду АллахIехъ дерг. Бакьдолуш, Жайнин охIлунах¹ бу АллахIах тешаш берш, шуна тIедоссийначу (Къуръанах) а, шайна тIедоссийначух а тешаш берш, эсала муьтIахъ болуш

---

¹ Тавратан а, Инжилан а охIлу бохург ду Жайнин охIлу бохург.

АллахІана, (шайгахъ долу) АллахІан аяташ дуьненан кІезигчу мехах ца духку цара; царна церан мел бу церан Делехъ; баккъалла а, АллахІ сиха хъесап деш ву. ХІай Ийман диллинарш! Собаре хила, (шайн мостагІел чІога) собар долуш (цаьрца собар къуйсуш) а хила, гІарол а де, АллахІах кхера а кхера, тІаккха декъал хила мега шу» [Сурат «АлІимран» 190-200 аяташ].

2. Духар тІедухуш деш долу доІа.

(5) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ

وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ.

"Алхъамду лиллахІиллазу касану хІазассавба ва разакъанухІи мин гІайри хъавлин минну ва ла къувватин".

«АллахІана хастам бу, суна те хІара духар доьхна волчу, соьгара цхьа гІора а, ницкъ а боцуш суна хІара духар делла волчу».

3. Керла духар тІедухуш деш долу доІа.

(6)

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ
خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ
وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ.

"АллохІумма лакалхьамду, анта касавтаніхІи, асьалука мин хайрихІу ва хайри ма суніла лахІу, ва аІузу бика мин шаррихІу ва шарри ма суніла лахІу"

«Йа Аллах! Хьуна хастам бу, Ахь дуьйхи суна те хIара духар. Ас хIокхун дика доьху Хьоьга, хIара духар дина долчу бахьанин дика а доьху Хьоьга. Со Хьоьца ларло хIокхун вонах, хIара дина долчу бахьанин вонах а».

4. Керла духар доьхначунна деш долу доIа.

(7) تُبَلِي وَيُخْلِفُ اللهُ تَعَالَى.

"ТублIу ва йухлифуллóхIу талáлá".

«Тиш даллалц лела дойла ахь хIара духар, Лекхачу Дала хIара Тиш делча кхиниг а лойла хьуна»¹

---

¹ ХIокху доIанан маьIна: Дала хан ях йойла хьан бохург ду.

(8)

الْبَسُّ جَدِيدًا، وَعِشُّ حَمِيدًا، وَمُتُّ شَهِيدًا.

"Илбас жадүдан ва иш хьамүдан ва мут шахүдан"

«Керланиг йоха а йоха, хастам беш ваха а ваха, шахид волуш (глазотехь) вала а ле»

5. Шен духар охьадуьллуш олуш дерг.

(9)

بِسْمِ اللَّهِ.

"Бисмилләх!"

«Аллах!ан царца!»

6. Нишка вьодуш деш долу дола.

(10)

[بِسْمِ اللَّهِ] اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْخُبْتِ

وَالْخَبَائِثِ.

"Бисмиллáхí, аллóхlумма иннú alúзу
бика миналхубуси валхабáиси"

«Аллахlан царца. Йа Аллахl! Со лар ло
Хьоьца массо вочу хlумнах а, боьршачу а,
стечу а шайтlанех а»

7. Нишкара ара ваьлча деш дола.

(11)

غُفْرَانَكَ.

"Гуфрóнака"

«Гечдехьа суна сан Дела».

8. Ламаз эца волавалале олуш дерг.

(12)

بِسْمِ اللّٰهِ

"Бисмиллáхí"
«АллахÍан царца».

9. Ламаз эчна ваьлча деш долу зикр.

(13)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

"Ашхíаду ан лá илáхíа иллаллóхíу
вахьдахíу лá шарíка лáхíу, ва ашхíаду
анна Мухьаммадан íабдухíу ва
расúлухí"

«Ас тешалла до АллахÍ воцург кхин Дела
вац аьлла, накъост вац Цуьнан, Ша цхьаь
ву Иза, иштта ас тешалла до Мухьаммад

цуьнан лай а, элча а ву аьлла».

(14)

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ
الْمُتَطَهِّرِينَ.

"Аллохлуммаджлални минаттаввабуна
ваджлални миналмутаттаххлируна"

«Йа Аллах! Со тоба деш болчарах ве Ахь,
цано еш болчарах а ве Ахь».

(15)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ.

"Субхьянакаллохлумма ва бихьямдика,
ашхладу ан ла илахла илла анта,
астагфирука ва атубу илайка"

«Цена ву-кх Хьо йа АллахI, хастам а бу-кх Хьуна. Ас тешалла до Хьо воцург кхин Дела вац аьлла, Хьоьгара гечдар а доьху ас, Хьоьга тоба а до ас».

10. ХIусамера ара волуш деш доIа.

(16)

بِسْمِ اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللّٰهِ.

"Бисмиллáhи, таваккалту Iалаллóхи, ва лá хаьвла ва лá къуввата иллá биллáhи"

«АллахIан царца (ара волу со). АллахIана те болх билли ас. Ницкъ а бац, гIора а дац АллахIера бен. »

(17)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضِلَّ، أَوْ
أَزِلَّ أَوْ أُزَلَّ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ
يُجْهَلَ عَلَيَّ .

"Аллохумма инни алузу бика ан адилла ав удалла, ав азилла, ав узалла, ав азлима, ав узлама, ав ажхлала, ав йужхлала lалайа"

«Йа Аллах! Со Хьоьца ларло тиларх а, со кхечо тилорх а, галваларх а, кхечо со галваккхарх а, ас цхьанна зулам дарх а, суна зулам хиларх а, сонта леларх а, йа кхечара соьца сонталла лела ярх а».

11. Хусам чу волуш деш долу зикр.

(18)

بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ

رَبَّنَا تَوَكَّلْنَا.

"Бисмилла́хи валажна́, ва бисмилла́хи харажна́ ва Іала́ роббина́ таваккална́"

«АллахІан царца чу а даха вай, АллахІан царца ара а довли вай, болх вайн Далла АллахІана те а биллина вай».

12. Маъждиге воъдуш деш долу дола.

(19)

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا،
وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَمِنْ
فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي

نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا،
وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا،
وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي
نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا، اَللّٰهُمَّ اَعْطِنِي نُورًا،
وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُورًا، وَفِي لَحْمِي نُورًا،
وَفِي دَمِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي
بَشْرِي نُورًا. اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا فِي قَبْرِي..
وَنُورًا فِي عِظَامِي وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا،
وَزِدْنِي نُورًا وَهَبْ لِي نُورًا عَلَيَّ نُورًا.

"Аллохлуммажлал фú къалбú нúран, ва фú лисанú нúран, ва фú самú нúран, ва фú басарú нúран, ва мин фавкъú нúран, ва мин тахътú нúран, ва Íан йамúнú нúран, ва Íан шимáлú нúран, ва мин амáмú нúран, ва мин халфú нúран, важлал фú нафсú нúран, ва аÍзим ли нúран, ва Íаззим лú нúран, важлал лú нúран, важлалнú нúран, Аллохлумма алтíнú нúран, важлал фú Íасабú нúран, ва фú лахъмú нúран, ва фú дамú нúран, ва фú шаÍрú нúран ва фú башарú нúран. Аллохлуммажлал лú нúран фú къабрú, ва нúран фú Íизómú, ва зиднú нúран, ва зиднú нúран, ва зиднú нúран, ва хÍаб лú нúран Íалá нúрин"

«Йа Аллах! Сан даг чохь нур де Ахь, сан маттаца нур де Ахь, сан хазарца нур де Ахь, сан Ёаьрсица нур де Ахь, суна тÍехула

нур де Ахь, суна лаххула а нур де Ахь, сан аьтту агӀор а нур де Ахь, сан аьрру агӀор а нур де Ахь, суна хьалха а нур де Ахь, суна тӀехьа а нур де Ахь, сан са чохь нур де Ахь, суна нур доккха де Ахь, суна нур кхин а совдаккха Ахь, суна сайна нур де Ахь, сох сайх а нур де Ахь. Йа Аллах! Суна нур ло Ахь, сан пхенаш чохь нур де Ахь, сан жижигца нур де Ахь, сан цийца нур де Ахь, сан месашца нур де Ахь, сан дегӀаца нур де Ахь. Йа Аллах! Суна сан каш чохь нур де Ахь, сан даьлахкашца нур де Ахь. Нур сов даккха Ахь суна, нур сов даккха Ахь суна, нур сов даккха Ахь суна. Нуьрана тӀе кхин а нур ло Ахь суна».

13. Маьждиг чуволуш деш долу доӀа. (20)

أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ

الْقَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ . بِسْمِ اللَّهِ،
وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ افْتَحْ
لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ .

"Alýзу биллáхиллазúми, ва биваджхи-
хил карúми, ва султóнихилкъадúми
минашшайтóнирражúми. Бисмиллáхи
вассолáту вассалáму lалá расúлил-
лáхи. Аллóхлуммафтахь лú абвáба
рахъматик".

«Воккхачу АллахIаца ларло со, Цуьнан
Сийлахьчу юьхьца а ларло со, Цуьнан
даим долчу паччахьаллийца а ларло со,
къинхетамах генадаьккхина долчу
шайтIанах. АллахIан цIарца (чуволу со),
къинхетам а, маршалла а хуьлда Делан
Элчанна. Йа АллахI! Хьайн къинхетаман

неарш длаелла Ахь суна».¹

14. Маъждиг чура ара волуш деш долу доӀа.

(21)

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ،
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اللَّهُمَّ اغْصِنِي
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ .

"Бисмиллáхl, вассолáту вассалáму
lалá расúлиллáхl, аллóхlумма иннú
асъалука мин фадлик, аллóхlум-
мáлсимнú минашшайтlóнирражúм".

---

¹ Ибн Маджас шен «Ассунан» жайни чохь далийна Фатlимас – Дела реза хуьлда цунна – дийцина хьадис: «Йа Аллахl! Сан кьиношна гечде Ахь, Хьайн кьинхетаман неарш дла а елла Ахь». Албанис сахьихь ду аьлла иза.

«АллахІан царца! Къинхетам а, маршалла а хуьлда Делан Элчанна. Йа АллахІ ас Хъан къинхетам боьху Хьоьга. Йа АллахІ, Айхъа генадаьккхинчу шайтІанах ларве Ахь со».

15. Азан деш (молла кхойкхуш) хезча деш долу зикр.

(22) Азан деш хезча, и деш волчо ма-аллара цунна тІаьхъара ала деза, «Хъаййа Іалассолат, хъаййа Іалалфалáхь» аьлча: «Лá хъавла ва лá къуввата иллá биллáхІ» ала деза хІоразза. Цуьнан маьІна: «Ницкъ а бац, гІора а дац АллахІера бен» бохург ду.

(23) Азан деш волчо : «АшхІаду ан лáилá-хІа иллаллáхІ» олуш хезча, иза цуьнца ала а аьлла, хІара кхин а тІе аьлча дика хир ду:

وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ
لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيْتُ بِاللَّهِ
رَبًّا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا.

"Ва ана ашхIаду ан лIа илIахIа
иллIлIоxIу вахьдахIу лIа шарIка лIахI,
ва анна Мухьаммадан IабдухIу ва
расулухI. Родийту билIахIи роббан, ва
бимухьаммадин росулан ва
билъислами дIнан"

«Ас а до тешалла, цхьа АллахI воцург
кхин Дела вац аьлла, Шеца накъост воцуш
волу, Мухьаммад Цуьнан лай а, Цуьнан
элча а ву аьлла. Со реза хили АллахI сайн
Дела хиларна, Мухьаммад сайн элча
хиларна а, Ислам сайн дин хиларна а».

(24) Азан деш волчунна ша тгаъхъара аьлла ма-ваьлла, Пайхамарна – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – салават дуьллур ду.

(25) Таккха хIара доIа дийр ду:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ
القَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ،
وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ ، [إِنَّكَ لَا
تُخَلِّفُ الْمِيعَادَ].

"АллохIумма робба хIазихIиддаIватит-
таммати, вассолатилкъоимати, ати
Мухъаммаданилвасулата валфадула-
та, вабIасхIу макъоман махъмудан,
аллазу валадтахI, иннака ла тухлифул

мiлiд"

«Йа АллахI! ХIокху кхачаме долчу кхайкхаран Дела, дечу ламазан Дела, Мухьаммадна “василат”¹ а, “фадилат”¹ а ло Ахь, Айхьа цунна ваду йина, лур ю аьлла йолчу хастамечу меттехь гIаттаве Ахь иза. Бакъалла а, Ахь Айхьа йина вад йоха ца йо-кх».

(26) Азанна а, къаматна а юккъехь шена дезарг дехар дика ду, хIунда аьлча, цу хенахь дина доIа Дала духа тухуш дац.

16. Ламаз дIадихкинчул тIаьхьа деш долу доIанаш.

(27)

---

¹ АллахIана герга вуьгуш йолу Iамал а, ялсаманехь йолу еза меттиг а ю иза.

¹ Кхечу халкъал веза хиларан дарж ду иза.

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ
بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ
خَطَايَايَ، كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ
الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ
وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ.

"Аллохлумма баид байну ва байна
хатайайа камá баадта байнал
машрикъи валмагриби, аллохлумма
наккьинú мин хатайайа камá
йнаккъоссабул абйаду минадданаси,
аллохлуммагсилнú мин хатойайа
биссалджи, валмаи валбарад"

«Йа Аллах! Сан кьинош суна генадаха
Ахь, Айхья малхбале малхбузена гена-

яккхаре терра. Йа Аллах! Со сан кьинойх
длацан ве Ахь, моданех кляйн коч
длацанлуш санна. Йа Аллах! Сан кьинош
суна тгера дладила Ахь, лайца а, хица а,
шаца а».

(28)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ،
وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.

"Субхьянакаллохлума ва бихьямдик,
ва табарокасдук, ва талала джаддук,
ва ла илаха гайрук".

«Цена ву-кх Хьо йа Аллах! хастам а бу
Хьуна, Сийлахь ю Хьан це, лекха ю Хьан
возалла, Хьо воцург кхин Дела а вац».

(29)

وَجَهَّتْ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ
صَلَاتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ
نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي
جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ. وَاهْدِنِي
لأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا
أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي

سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ
بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ،
تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ.

"Ваджжахіту важхійа лиллазі
фатарассамавати валъарда хъануфан
ва ма ана миналмушрикун. Инна
солату, ва нусуку, ва махъайа ва
мамату лиллахі роббилаламуна, ла
шарика лаху, ва бизалика умирту ва
ана миналмуслимун. Аллохумма
анталмалику, ла илахла илла анта.
анта роббу, ва ана лабдука. Заламту
нафсу валтарафту бизанбу, фагфир
лу зунубу джамулан, иннаху ла
йагфируззунуба илла анта, вахидину
лиахьсанил ахлакьи, ла йахиду
лиахьсанихла илла анта, васриф ланну

саййиахIа, ла йасрифу Iанну саййиахIа
илла анта. Лаббайка ва саIдайка,
валхайру куллухIу бийадайка,
вашшарру лайса илайка, ана бика ва
илайка, табаракта ва таIалайта,
астагIфирука ва атубу илайк"

«Ас ерзий сайн юхь, стигланаш а, латта а
кхоьллинчуьнга, со «хьаниф»¹ волуш, со
Делаца накьост веш болчарах а вац.
Бакъалла а, сан ламаз а, ас урс хьакхар а
(гIурба дуьйш), сан дахар а, сан валар а
АллахIан доьхьа ду, Iаламийн Эла волчу,
накьост вац Цуьнца, иштта хилар суна
Iедиллина а ду, со бусалба нахах а ву. Йа
АллахI! Хьо Паччахь ву, Хьо воцург кхин
Дела а вац, Хьо сан эла ву, со Хьан лай ву,
ас сайн сина зулам дина, айса къалаторца ас

---

¹ «Хьаниф» бохург цхьана АллахIана Iибадат деш
верг бохург ду.

мукларло до, гечдехъа суна сан дерриге кѣиношна, баккъалла а, Хьо воцург кхин цхъа а вац-кх кѣиношна гечдеш. Со нисвехъа уггар хазчу гиллакхашна тѣе, уггар хазчу гиллакхашна тѣе Ахъ бен ца нисво-кх. Церах вон дерш соьгара дѣадахахъа, и вон гиллакхаш Хьоьга бен соьгара дѣададахало-кх. Со муьтѣахъ ладугѣуш ву Хьоьга, Хьуна гѣуллакх дарца самукъане а ву со. Дерриг дика Хьан керахъ ду, вон хѣума Хьоьгара дац, со Хьан лаамца дийна ву, Хьоьга воьрзур волуш а ву. Сийлахъ хили Хьо, Лекха хили Хьо. Хьоьгара гечдар доьху ас, Хьоьга тоба а до ас».

(30)

اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ،

فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ
 وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا
 فِيهِ يَخْتَلِفُونَ. اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ
 الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ .

"Аллохумма робба Джибраїла ва
 Мікаїла ва Исрофіла, фатірос-
 самавати валъарди, Іалималғойби
 вашшахіадати, анта тахькуму байна
 Іабадика фума кану фихи
 йахталифуна. Ихідині лимахтулифа
 фихи миналхьяккѣ биизника, иннака
 тахіді ман ташау ила сиротін
 мустақьім".

«Йа Аллах! ХІай Жабраилан а, Минкаилан а, Исафиан а Дела! ХІай стигланаш а, латта а кхоьллинарг! Къайлах дерг а, гуш дерг а хууш верг, Хьо ву Хъайн лайшна юккъахъ хьукм дийр верг, уш дласакъаьстинчу хІуманна тІехъ. Нисвехъа со хилпалонашна юккъера нийсачунна тІе, баккъалла а, Хъайна лууш верг нийсачу некъа тІе нисво-кх Ахъ».

(31)

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللَّهُ أَكْبَرُ
 كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا،
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً
 وَأَصِيلًا. (ثلاثًا).

"Алла́хлу акбару кабу́ран, Алла́хлу акбару акбару кабу́ран, Алла́хлу акбару кабу́ран, валхъамду лилла́хли касу́ран, валхъамду лилла́хли касу́ран, валхъамду лилла́хли касу́ран, ва субхъаналло́хли букратан ва асу́лан"

«АллахІ массо хІумнал воккха ву, АллахІ массо хІумнал воккха ву, АллахІ массо хІумнал воккха ву. АллахІана дукха хастам бу, АллахІана дукха хастам бу, АллахІана дукха хастам бу. АллахІ Іуьй-ранна а, суьйранна а Сийлахь Цѣна ву» (хІара лекхахь дерг кхозза доьшур ду, тІаккха хІара лахара доІа доьшур ду).

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ: مِنْ نَفْسِهِ، وَنَفْسِهِ،
وَهَمَزِهِ.

"АІузу билла́хли минашшайтІо́ни: мин нафхихІу́, ва нафсихІу́, ва хІамзихІ"

«Аллах!аца ларло со шайт!анах: цуьнан кураллех, цуьнан байтех, цуьнан тиларх (Ювдалаллех)».

(32)

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيَمُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ
أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ

الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ
 حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ ﷺ
 حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسَلَمْتُ،
 وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أُنَبْتُ،
 وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاعْفِرْ لِي
 مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا
 أَعْلَنْتُ أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ
 إِلَّا أَنْتَ أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ .

"Аллохумма лакалхъамду, анта нурус-
 самавати валъарди ва ман фúхлинна,
 ва лакалхъамду, анта къоййимуссамá-

ва́ти валъарди ва ман фúхíинна, ва
лакалхъамду, анта роббуссамáвати
валъарди ва ман фúхíинна, ва
лакалхъамду, лака мулкуссамáвати
валъарди ва ман фúхíинна, ва
лакалхъамду, анта маликуссамáвати
вал арди ва лакалхъамду,
анталхъакъу, ва ва́дукалхъакъу, ва
къавлукалхъакъу, ва ликъо́укал
хъакъу, валжаннату хъакъун, ванна́ру
хъакъун, ваннабиййúна хъакъун, ва
Мухъаммадун, соллалло́ху lалайхи ва
саллама, хъакъун, вассáлату хъакъун,
алло́хумма лака асламту, валалайка
таваккалту, ва бика áманту, ва илайка
анабту, ва бика хóсамту ва илайка
хъáкамту, фагíфир лú ма́ къаддамту,
ва ма́ аххарту, ва ма́ асрарту ва ма́
аlланту, анталмукъоддиму ва антал-

муаххиру, лá илáхlа иллá анта, анта
илáхlú, лá илáхlа иллá анта"

«Йа АллахI! Хастам бу Хьуна, стигланийн
а, лаьттан а, царна чохь болчеран а нур ду
Хьо, хастам бу Хьуна, стигланаш а, латта
а, царна чохь берш а латтош верг Хьо ву,
хастам бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а,
царна чохь болчеран а Дела Хьо ву, хастам
бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а, царна
чохь болчеран а паччахьалла Хьан ду,
хастам бу Хьуна, стигланийн а, лаьттан а,
царна чохь болчеран а Паччахь Хьо ву.
Хастам бу Хьуна, Хьо бакь ву, Хьан ваIд а
бакь ду, Хьан дош а бакь ду, тхуна Хьо
гур хилар а бакь ду, ялсамане а бакь ю,
жожжахате а бакь ю, пайхамарш а бакь бу,
Мухьаммад а – Делера салават а, салам а
хуьлда цунна – бакь ву, “сахьт” (къемат
де) а бакь ду. Йа АллахI! Хьуна муьтlахь
хили со, болх Хьуна тIе а билли ас, Хьох

теша а тийши со, Хьобга (хьаставелла) верза а вирзи со, Хьан доьхьа кыйсам а хили сан, Хьан кхеле верза а вирзи со. Гечдехьа суна соьгара хьалха даьлларг а, соьгара тӀаьхьа дер дерг а, ас кьайлах динарг а, ас гучахь динарг а. Хьалха даккха деза хӀума хьалха доккхуш верг ву Хьо, тӀаьхьа татта дезарг тӀаьхьа тоттуш верг ву Хьо, Хьо воцург кхин Дела вац, Хьо ву сан Дела, Хьо воцург кхин Дела вац».

17. РукуӀехь деш долу доӀа.

(33)

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ.

"СубхьӀана роббийалӀазӀм"

«Цена ву сан воккха Дела» кхозза эр ду.

(34)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي.

"СубхъáнакАллóхlумма роббанá, ва бихъамдика, аллóхlуммагфир ли"

«Цена ву Хьо йа АллахI, тхан Дела, хастам а бу Хьуна, йа АллахI гечде Ахь суна».

(35)

سُبُوْحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ.

"Суббúхьун, Къуддúсун, роббулмалá-икати варрúхь"

«Кхачаме а, Цена а (ву АллахI), малийкийн а, Жабраилан а Дела».

(36)

اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ
أَسَلَمْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصْرِي،
وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلَّ بِهِ
قَدَمِي.

"Аллохумма лака ракаџу, ва бика
áманту, ва лака асламту, хошала лака
самíу, ва басарíу, ва муххíу, ва íзмíу,
ва íсабуí, ва мастакъалла бихíу
къадамíу"

«Йа Аллах! Хъуна руку! ди ас, Хъох теша
а тийши со, Хъуна муџтахъ а хили со. Сан
хазар а, сан баърса а, сан хъе а, сан тIум а,
сан даџахкаш а, сан пхенаш а, сан когаша
лелош долу сан дегI а, муџтахъ долуш
хъастадели Хъуна».

(37)

سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ،
وَالكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظْمَةِ.

"Субхъана зилжабарути, валмалакути,
валкибрийаи валлазомати"

«Кхачаме цена ву массо хлуманна тѣхъ
ницкъ болуш верг, паччахъаллин да верг,
кураллин а, дозаллин а да верг, возаллин а
да верг».

**18. Рукуѣра хъалатаѣча деш долу
доѣа.**

(38)

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ.

"Самилаллохлу лиман хъамидахл"

«Хезаш ву АллахI, Шена хастам беш верг»

(39)

رَبَّنَا وَلكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ.

"Роббанá ва лакалхьамду, хьамдан касуран, тIаййибан, мубарокан фIухIи"
«Тхан Дела, Хьуна хастам бу, шеца беркат долу, цIена, дукха хастам (бу Хьуна)».

(40)

مِلءَ السَّمَوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ
مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ. أَهْلَ الشَّاءِ وَالْمَجْدِ،
أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدًا. اللَّهُمَّ لَا
مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَّ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا ي

نَفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ .

"Роббанá ва лакалхъамду, милъас-самáвáти, ва милъалъарди, ва мá байнахлумá, ва милъа мá шиъта мин шайъин баду. Ахlассанáи валмажди, ахъакъу ма къóлалáбду, ва куллунá лака lабдун. Аллóхlумма лá мáниlа лимá алтóйтá, ва лá мултíийа лимá манáлта, ва лá йанфáу залжадди минкалжадду"

«Стигланаш юъззина, латта а дуъззина, цаършинна юккъахъ дерг а дуъззина (хастам бу Хъуна), кхин а дукха, Хъуна малуъу хастам бу Хъуна. Хlай хастаман а, возаллин а охlлу верг! (Хlара ас олуш дерг) хъайн лайно олуш долу уггар бакъ дерг ду – тхо массо Хъан лайш а ду : Йа Аллахl! Ахъ делларг сацо а, духатоха а цхъа вац, Ахъ сацийнарг

дала а цхъа вац, дуьненан ирс долчунна¹
цуьнан ирсо цунна пайда бийр бац, ткъа ирс
Хьобгара ду».

19. Сужудехь деш долу доІа.

(41)

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى.

"Субхъана роббийал алá"

«Цена ву сан Лекха Дела» кхозза эр ду.

(42)

---

¹ Ирс – кхузахь лууш долу цуьнан маъна:
дуьненан даьхни а, дуьненан паччахьалла а,
бахам а бохург ду. Ткъа хӀокху доІанан маъна
иштта ду: Далла гергахь, Цунна хьалха
хӀобттича, хеттарш дан долиича цу дуьненан
бахамах пайда хир бац, пайда бийр берг иза
дика Іамал ю.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي.

"Субхъанакаллохумма роббанá ва бихъамдика, аллохуммагфир ли"

«Цена ву Хьо йа АллахI, тхан Дела, хастам а бу Хьуна. Йа АллахI суна гечде Ахь».

(43)

سُبُوْحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ.

"Суббу́хун, Къуддусун, роббулмала́икати варру́хьи"

«Кхачаме а, Цена а (ву АллахI), малийкин а, Жабраилан а Дела».

(44)

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ

أَسْلَمْتُ سَجَدًا وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوْرَهُ،
وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ.

"Аллохлумма лака сажадту, ва бика
áманту, ва лака асламту, сажада
важхíу лиллазú халакъаху, ва совва-
раху, ва шаккъа самлаху ва басараху,
табаракаллоху ахъсанулхóликъуна"

«Йа Аллах! Хъуна сужуд ди ас, Хъох
теша а тийши со, Хъуна муьтлахъ а хили
со, сан юьхъо сужуд ди ша кхоьллинчун-
на, шена куц деллачунна, шен баьрса а,
хазар а кхоьллинчунна. Беркате ву Аллах,
уггар хаза Кхоллархо».

(45)

سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ

وَالْعِظْمَةَ.

"Субхъана зилжабарути, валма́лакути,
валкибрийаи валлазомати"

«Кхачаме Цена ву массо хлуманна тлехъ
ницкъ болуш верг, паччахъаллин да верг,
кураллин а, дозаллин а да верг, возаллин а
да верг».

(46)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجِلَّةً، وَأَوَّلَهُ
وَأَخْرَهُ وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ.

"Аллохлуммагфир лу́ занбу́ куллахлу,
диккъохлу ва джиллахлу, ва аввалахлу
ва ахирахлу, ва лаланийатахлу ва
сиррохл"

«Йа Аллах! Сан массо кьиношна гечде
Ахъ, кегийчарна а, даккхийчарна а, хъал-

халерачунна а, тӀаьхьарчунна а, гучахь долчунна а, кӀайлах долчунна а».

(47)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ،
وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا
أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ
نَفْسِكَ.

"Аллóхлумма иннú аlузу биридóка мин сахотlика, ва бимуlафáтика мин lукъубатик, ва аlузу бика минка, лá ухьсú санáан lалайка, анта камá аснайта lалá нафсика"

«Йа Аллах! Хьо реза хиларца ларло со
Хьан оьгазаллах, Хьан кьинхетамца
ларло со Хьан Iазапах, Хьоьца ларло со
Хьох. Хьуна хастам бина вер вац со, Хьо
Ахь Айхьа Хьайна хастам ма-барра ву».

20. Шина сужуд юккъехь охьахиъ ча деш долу доIа.

(48) رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي.¹

"РоббигIфир лIу, роббигIфир лIу"

«Сан Дела! Гечде Ахь суна. Сан Дела!
Гечде Ахь суна».

(49)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي وَاجْبُرْنِي

---

¹ ХIара ала а мегаш ду кхузахь:

رب اغفرلي و ارحمني

وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي.

"Аллохлуммагфир лу, вархьамнү,
вахідинү, ваджбурнү, ва Іафинү,
варзукънү варфалнү"

«Йа Аллах! Гечде Ахь суна, кьинхетам бе
Ахь сох, нисве Ахь со, хьал то де Ахь сан,
рицкъ ло Ахь суна, даржехь лакха ваккха
Ахь со».

**21. Къуръан доьшуш сужуд деш,
сужудехь деш долу доІа.**

(50)

سَجَدَ وَجْهِیَ لِلَّذِیْ خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ
وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، ﴿فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ
الْخَالِقِیْنَ﴾

"Сажада важхіú лиллазіú халакъахly ва шаккъа самlахly ва басарахly бихъавлихіú ва къувватихl, фатабá-рокаллóхly ахъсанулхóликъún"

«Сан юьхьо сужуд ди ша Кхоьллинчунна, шен хазар а, баьрса а Шен ницкъаца а, Гюрунца а кхоьллинчунна, «Беркате ву АллаhI, уггар хаза Кхоллархо»»

(51)

اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي
بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا
مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ.

"Аллóхlyуммактуб лú бихlá Индака ажран, ва дол lаннú бихlá визран, важlалхlá лú Индака зухран, ва такъоббалхlá миннú кама такъоббалтахlá

мин Іабдика Дáвуда"

«Йа АллахІ! ХІара (сужуд) Хъайна гергахъ суна меле язде Ахъ, цуьнца суна тІера мохъ дІабаккха Ахъ, Хъайна гергахъ суна лар де Ахъ иза, Айхъа Хъайн лай волчу Давуд (пайхамарера) къобал даре тера, соьгара а къобал де Ахъ иза».

22.. ТашахІуд (Аттахиййат).¹

(52)

---

¹ Аттахиййат масийтта кепара ду, ткъа вай долчахъ доьшуш лелош дерг Шафили мазІабехъ къастийна дерг ду. Иза иштта ду: «Аттахиййатул мубаракатуссалаватуттІайибату лиллахІ, ассаламу Іалайка аййухІаннабиййу ва рахъматуллохІи ва баракатухІу, ассаламу Іалайна ва Іала ІибадиллахІиссолихъина. АшхІаду ан лаилахІа иллаллахІ ва ашхІаду анна Мухъаммадан расулуллохІ».

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ،
 السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ
 أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
 وَرَسُولُهُ.

"Аттахиййату лиллахі, вассолавату
 ваттаййибату, ассаламу Іалайка,
 аййухІаннабиййу, ва рахьматуллохІ
 ва барокатухІу, ассаламу Іалайна ва
 Іала ІибадиллахІссóлихьун. АшхІаду
 алла ілахІа иллаллохІу, ва ашхІаду
 анна Мухьаммадан ІабдухІу ва
 росулухІ"

«Маршаллаш АллахІан ду, ламазаш а
 (Цуьнан доьхья деш) ду, хастаме дешнаш

а (Цунна ду), салам хуьлда хьуна хлай
Пайхамар, АллахІан кьинхетам а, Цуьнан
массо беркате диканаш а (хуьлда хьуна).
Салам хуьлда тхуна а, АллахІан дикчу
лайшна а. Ас тешалла до АллахІ воцург
кхин Дела вац аьлла, Мухьаммад Цуьнан
лай а, элча а ву аьлла».

23. ТашахІудал тІаьхьа дуьллуш долу салават.

(53)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا
صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ
حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى
آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى

آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ .

"Аллохлумма солли лалá Мухъаммадин ва лалá áли Мухъаммадин, камá соллайта лалá Ибрóхлúма ва лалá áли Ибрóхлúма, иннака хъамúдун мажúд. Аллохлумма бáрик лалá Мухъаммадин ва лалá áли Мухъаммадин камá баракта лалá Ибрóхлúма ва лалá áли Ибрóхлúма, иннака хъамúдун мажúд".

«Йа Аллах! Мухъаммадах Хъайн къинхетам бе Ахъ, хазчу хасторца хаставе Ахъ иза, цуьнан охлунах Хъайн къинхетам а бе Ахъ, Айхъа Ибрахlим хесторе терра, цунах а, цуьнан охлунах а Айхъа къинхетам баре терра, баккъалла а, Хьо хастам бан хъакъ долуш а, Веза а ву. Йа Аллах! Мухъаммадна а, цуьнан охлунна а Хъайн беркат а, ниlмат а ло Ахъ, Айхъа Ибрахlимна а, цуьнан охлунна а даларе

терра, бакъалла а, Хьо хастам бан хъакъ долуш а, Веза а ву».

(54)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ،
كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ. وَبَارِكْ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

"Аллохлумма солли лалá Мухъаммадин ва лалá азвáжихлú ва зуррийáтихлú камá соллайта лалá áли Ибрóхлúма, ва бáрик лалá Мухъаммадин ва лалá азвáжихлú ва зуррийáтихлú камá бáрокта лалá áли Ибрóхлúма, иннака хъамúдун мажúд".

«Йа Аллах! Мухъаммадах Хъайн къинхетам бе Ахъ, хазчу хасторца хаста а ве Ахъ иза, цуънан зударшна а, цуънан тѣахъенна а Хъайн беркат а, ниѣмат а ло Ахъ, Айхъа Ибрахѣман охѣлунна ма даллара, бакъалла а, Хъо хастам бан хъакъ долуш а, Веза а ву».

24. Шолгѣа ташаххѣуд дешначул тѣахъа, салам далале деш долу доѣа.

(55)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ
عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ،
وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ .

"Аллохлумма иннү алузу бика мин
лазабилкъабри, ва мин лазаби
джаханнама, ва мин фитнатилмахъйа
валмамáти, ва мин шарри фитнатил
масúхъиддаджáл".

«Йа Аллах! Со Хъоьца ларло кошан
лазапах, жоьжахатин лазапах, вахаран а,
валаран а питанах, Даджалан питанах а,
вонах а».

(56)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
مِنَ الْمَأْتَمِ وَالْمَغْرَمِ.

"Аллохлумма иннү алузу бика мин

лазábилкъабри, ва алузу бика мин
фитнатил масúхьиддаджáли, ва алузу
бика мин фитнатилмахъйá валмамáт.
Аллохлумма инnú алузу бика минал-
маъсами валмаграм"

«Йа Аллах! Со Хъоьца ларло кошан
лазапах, со Хъоьца ларло Даджалан
питанах, со Хъоьца ларло вахаран а, вала-
ран а питанах. Йа Аллах! Хъоьца ларло со
къа латорах а, декхарх а».

(57)

اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا
يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُرْ لِي مَعْفِرَةً مِنْ
عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ.

"Аллохлумма инnú заламту нафсú
зулман касúран, ва ла́ йагíфируззунúба

илла́ анта, фагIфир лú магIфиратан
мин Iиндика вархамнú, иннака антал
глофúруррохьúм"

«Йа АллахI! Ас сайна дукха зулам дина,
ткъа кьиношна Ахь бен геч ца до,
гечдехьа суна, Хьайн гечдарца, кьинхетам
а бехьа сох, бакъалла а, Хьо гечдеш а,
Кьинхетаме а ву-кх».

(58)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا
أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ
أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

"Алло́хIуммагIфир лú ма́ къаддамту ва
ма́ аххарту, ва ма́ асрарту ва ма́

аІланту, ва ма́ асрафту, ва ма́ анта
 аІламу бихі́у минн́у, анталмукъаддиму
 ва анталмуаххиру, ла́ ила́хІа илла́ анта"
 «Йа АллахІ! Соьгара хьалха даьллачунна а
 гечде Ахь, соьгара тІаьхьа дер долчунна а
 гечде Ахь, ас кьайлах динчунна а, ас
 гучахь динчунна а, Хьайна суначул дика
 хуучунна а гечде Ахь. Хьалха даккха
 дезарг хьалха доккхуш верг ву Хьо,
 тІаьхьа татта дезарг тІаьхьа тоттуш верг ву
 Хьо, Хьо воцург кхин Дела вац».

(59)

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ
 عِبَادَتِكَ .

"АллóхІумма аІинн́у Іалá зикрика, ва
 шукрика ва хьусни Іибáдатик"

«Йа Аллах! Суна го де Ахь Хьо хьехорна тлехь, Хьайна шукр дарехь, Хьайна хаза либадат дарехь».

(60)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْضِ الْعُمْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ.

"Аллохлумма инни алузу бика минал бухли, ва алузу бика миналжубни, ва алузу бика мин ан урадда ила арзалиллумри, ва алузу бика мин фитнатиддунйа ва лазабилкъабр".

«Йа Аллах! Со ларло Хьоьца блаьрмецигаллех, осалаллех а ларло со Хьоьца, къанвелча, уггар вочу, халчу хене валарх а ларло со Хьоьца, дуьненан питанех а, кошан лазапах а ларло со Хьоьца».

(61)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ
النَّارِ .

"Аллохумма инни асълукалжанната
ва алузу бика минаннар"

«Йа Аллах! Ас ялсамане йоъху Хьоъга,
Хьоъца жоъжахатех лар а ло со».

(62)

اللَّهُمَّ بَعْلَمِكَ الْغَيْبَ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ
أَحْيَيْتَنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي وَتَوَفَّيْتَنِي إِذَا
عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
خَشِيَّتِكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ

الْحَقُّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ
 فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ،
 وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا
 بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ
 الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ
 وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا
 فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الْإِيمَانِ وَاجْعَلْنَا
 هُدَاةً مُهْتَدِينَ .

"Аллохлумма биллмикалглайба, ва
 къудратика лалалхалкъи, ахъини́ ма
 лалимтал хъайáта хайран лу, ва
 таваффани́ изá лалимтал вафáта

хайран лú. Аллóхлумма иннú асъалука хашйатака филглайби вашшахlадати, ва асъалука калиматалхъаккьи фирридó валгlодоби, ва асъалукал къасда филгlинá валфакъри, ва асъалука наlúман лá йанфаду, ва асъалука къуррата lайнин лá танкъатlily, ва асъалука бардалlайши баlдалмавти, ва асъалука лаззатанназари илá ваджхlика, вашшавкъа илá ликъóика фú глайри даррóа мудирротин, ва лá фитнатин мудиллатин. Аллóхлумма заййиннá бизúнатил úмáни, важlалнá хlудáтан мухlтадún".

«Йа Аллахl! Хъайна къайлах дерг хууш хиларца, Хъан кхолларан ницкъ хиларца, со дуьненахъ вахар дика ду аьлла Хъайна хиъча – сан вахар дах де Ахъ, со валар дика хилар Хъайна хиъча – со валар сих де Ахъ. Йа Аллахl! Со Хъайх къайлах а, гучахъ а кхерийтар доьху ас Хъоьга, со

резахиларехъ а, оьглазвахарехъ а со бакъ
луьш хилийтар а доьху ас Хьоьга,
мискалlexъ а, хьалдолуш хиларехъ а
юккьера хьал а доьху ас Хьоьга, чекх дер
доцу ниѳмат а доьху ас Хьоьга, чекх дер
доцу самукъадалар а доьху ас Хьоьга, Хьан
кхел лелла яллачул тѳаьхьа Хьо реза хилар а
доьху ас Хьоьга, со веллачул тѳаьхьа дика
дахар а доьху ас Хьоьга, Хьоьга хьажаран
марзо а, бѳаьрг бузар а доьху ас Хьоьга,
Хьоьца цхьаьнакхетаре догдахар а доьху ас
Хьоьга, суна зен а хир доцуш, ѳа галвоккхуш
долу питана а хир доцуш. Ыа Аллах! Ийманан
хазаллийца хаз дехьа тхо, нийсачу
некъа тѳе кхойкхуш а долуш, нийсачу некъа
тѳехъ нисделла а дехьа тхо»

(63)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ

الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا
أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

"АллохIумма иннI асълука, йа
АллохIу, бианнакал вахъидул
ахъадуссамад, аллазI лам йалид ва
лам йулад, ва лам йакун лахIу куфуван
ахъад, ан тагIфира лI зунубI, иннака
анталгIофуруррохъIм".

«Йа АллахI! Ас доьху Хьобга хIай АллахI,
Хьо цхьаъ хиларца, Хьо Хьой цхьаъ верг
хиларца, Хьо даим волуш хиларца, Хьо
халкъана оьшуш а волуш, Хьуна халкъера
хIумма а оьшуш ца хиларца, бер хилла а
воцчу, дех-ненах схъаваьлла а воцчу,
Шеца цхьа а накъост хилла а воцчу, (ас
доьху Хьобга) суна сан кьиношна гечдар,
бакъалла а, Хьо Гечдеш верг а,
Къинхетаме верг а ву-кх».

(64)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، الْمَنَّانُ، يَا بَدِيعَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ،
يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ
مِنَ النَّارِ .

"Аллохумма инну асъалука бианна
лакалхъамду ла илахла илла анта
вахъдака ла шарика лака, алманнану,
йа бадулассамавати валъарди, йа
залджалали валъикромни, йа хъаййу,
йа къаййуму, инну асъалукал
джанната ва алузу бика минаннари".

«Йа Аллах! Ас доъху Хъоьга берриг
хастам Хъуна хиларца, Хъо воцург кхин

Дела вац, Хьой цхьаь ву Хьо, Хьобца накьост а вац, Хьайгара массо дика хуьлуш верг ву Хьо, хлай стигланаш а, латта а кхоьллинарг, хлай Сийлахь верг, Комаьрша верг, хлай даим дийна верг, хлай даим волуш верг, ас ялсамане йоьху Хьобга, Хьобца жобжахатех лар а ло со».

(65)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ.

"Аллохлумма инни асьалука бианни ашхладу аннака анталлохлу ла илахла илла антал ахьадуссамаду, аллази лам йалид, ва лам йулад ва лам йакун лахлу куфуван ахьад".

«Йа Аллах! Бакъалла а, ас доьху Хьобга айса тешалла дарца: Хьо Аллах!-Дела ву аьлла, Хьо воцург кхин Дела вац аьлла, Хьо Хьой цхьаь верг ву аьлла, Хьо даим волуш верг ву аьлла, Хьо халкъана оьшуш а волуш, Хьуна халкъера хIумма а оьшуш доцуш верг ву аьлла, бер хилла а воцчу, дех -ненах схьаваьлла а воцчу, Шеца цхьа а накъост хилла а воцчу (Хьобга доьху ас, догийна жоп ло Ахь)».

25. Ламазехь салам деллачул тIаьхьа доьшуш долу зикр (тасбихь).
(66)

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.

"АстагIфируллохI"

«Аллах!е гечдар доьху ас» (кхозза эр ду).

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ
يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ .

"Аллохлумма антассаламу ва минкас-
саламу, табаракта йа залжалали
валъикром"

«Йа Аллах! Хьо массо кхачамбацарех
маьрша верг ву, маршо Хьобгара а ю,
беркате ву Хьо, хIай Сийлахьаллин а,
Комаьршаллин а да верг».

(67)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ
لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا

الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ .

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу́ лá шарIка лахI, лахIулмулку ва лахIулхьамду ва хIува Iалá кулли шайъин къадIр. АллóхIумма лá мáниIа лимá алIойта, ва лá муIтIийа лимá манаIта, ва лá йанфаIу залжадди минкал жадд".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаъ ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву. Йа АллахI! Ахь делларг сацо а, духатоха а цхьа вац, Ахь сацийнарг дала а цхьа вац, дуьненан ирс долчунна цуьнан ирсо цунна пайда бийр бац, ткъа ирс Хьобгара ду».

(68)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ،
 وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لَا
 حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا
 نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الشَّاءُ
 الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ
 كَرِهَ الْكَافِرُونَ .

"Лá илáхlа иллаллóхlу вахьдахlу лá
 шарúка лaхlу, лaхlулмулку, ва
 лaхlулхьамду, ва хlува lалá кулли
 шайъин къадúр. Лá хьавла ва лá
 къуввата иллá биллáхl, лá илáхlа
 иллаллóхlу ва лá наlбуду иллá иййáхl.
 Лaхlунниlмату, ва лaхlулфадлу, ва
 лaхlуссанáул хьасан. Лá илáхlа

иллалло́хлу мухлисина лахлуддина ва
лав карихалка́фирун".

«АллахИ воцург кхин Дела вац, ша цхъаъ
ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла
Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо
хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву. Ницкъ а
бац, гIора а дац АллахIера доцург. АллахИ
воцург кхин Дела вац, Цунна цхьанна бен
вай Ибадат деш а дац, ниIмат а Цуьнан ду,
дозалла а Цуьнан ду, хаза хестор а Цуьнан
хьакъ ду, АллахИ воцург кхин Дела вац
(олу вай), цIенчу даггара, Цуьнан доьхья,
керста нахана иза цадезахь а».

(69)

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ.

"Субхьяналло́хли, валхьамду лилла́хли,
валло́хлу акбар"

«ЦIена ву АллахИ (33-зза эр ду). Хастам бу

АллахІана (33-зза эр ду), Массо хІумнал
воккха ву АллахІ (33-зза эр ду)».

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"Лá илáхІа иллаллóхІу вахьдахІу лá
шаріка лахІ, лахІулмулку ва
лахІулхьамду ва хІува Іалá кулли
шайъин къадір".

«АллахІ воцург кхин Дела вац, ша цхьаь
ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла
Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо
хІуманна тІехь ницкъ болуш а ву».

(70)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿١﴾ لَمْ يَكِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٢﴾ وَلَمْ

يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٣﴾ [الإحلاص: 14]

"Бисмилләхиррохьмáниррохьým. Къул хIуваллóхIу ахьад. АллóхIуссомад. Лам йалид ва лам йулад. Ва лам йакул-лахIу куфуван ахьад".

«Къинхетаме а, Къинхетам беш а волчу АллахIан царца!» «Ахь ала: Иза АллахI ву, Цхьаъ волу. Даим дийна волу, массо халкъана оьшуш волу, Шена халкъера хIумма а оьшуш воцу АллахI ву. Цхьа а вац Цунах схьа ваьлла, йа дех-ненах схьаваьлла а вац Иза. Накъост хилла а вац Цуьнан цхьа а». (Сурат «Ал-ихлас»).

الْفَلَقِ بِرَبِّ أَعُوذُ قُلْ ﴿١﴾ الرَّحِيمِ الرَّحْمَنِ اللَّهُ بِسْمِ

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

﴿ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴾ وَمِنْ شَرِّ

حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿ [الفلق: 15]

"Бисмиллахиррохьманиррохьум. Къул алузу бироббил фалакъ. Мин шарри ма холакъ. Ва мин шарри гóсикъин иза вакъоб. Ва мин шарринаффáсáти фил лукъод. Ва мин шарри хьáсидин иза хьасад".

«Къинхетаме а, Къинхетам беш а волчу Аллах!ан царца!» «Ахь ала: со ларло сатасаран Делаца. Цо кхоьллинчу массо хлуманан волах. Бодане буйса тееьча, цуьнан волах а. Шеддашна те хлупп бохучу зударийн волах а. ХьагI йолчуьнан волах а, цо хьагI лелочу хенахь». (Сурат «Алфалакъ»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ

الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾﴾ [الناس: 15]

"Бисмиллахиррохьманиррохьум. Къул алузу бироббиннас. Маликиннас. Илахиннас. Мин шаррил васвасил хоннас. Аллазу йувасвису фу судуриннас. Минал жиннати ваннас".

«Къинхетаме а, Къинхетам беш а волчу АллахІан царца!» «Ахь ала: со ларло Адамийн Элаца. Адамийн Паччахьца. Адамийн Делаца. Дела хьахийча гучара долучун (вонах), дагчу вон ойланаш туьйсучун вонах. Адамийн дегнаш чу вон

ойланаш кхуьссуш долчу. Адамашха а,
жинашха а долчух». (Сурат «Аннас»)

(71)

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا
نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي
يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾

"Аллохлу ла илахла илла хлувалхъайул
къоййум, ла таъхузухлу синатув-валá
навм, лахлу ма фиссамáвати ва ма
фил ард, манзаллазú йашфау
индахлу илла биизнихI, йаIламу ма

байна айдухлим ва ма холфахлум, ва
ла йухутлуна бишайъиммин Илмихлу
илла бима шаа, васила
курсийхуссамавати вал ард, ва ла
йаудухлу хифзухлума, ва хлувал
Илийул Иазум".

Айатул-курси доьшур ду:

«АллахИ – Иза воцург кхин Дела вац,
Дийна верг ву Иза, даим волуш а ву Иза,
наб озор а ца хуьлу Цуьнан, наб кхета а ца
кхета Цунна, Цуьнан ду стигланашкахь а,
лаьтта тIехь а дерг, мила ву Цунна гергахь
шафаIат дийр дерг, Цуьнан пурбанца бен?
царна хьалха дерг а хаьа Цунна, царна
тIехьа дерг а (хаьа Цунна), Цуьнан
Илманах цхьа а хIума ца хаьа царна –
Цунна лиьначунна бен, стигланаш а, латта
а чулаьцна ду Цуьнан «курсийй»,¹ и шиь

---

¹ «Курсийй» АллахИан Iаршан лахара дакъа ду.

лардаро хало а ца йо Цунна, Лекха верг а,
Воккха верг а ву Иза» . (хIора ламазал тIаьхьа).

(72)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ.

Iуьйра а, маьркIижа а ламаз дича итт-
иттозза эр ду хIара:

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá
шарIка лaхI, лaхIулмулку ва
лахIулхьамду, йухьйIу ва йумIту, ва
хIува Iалá кулли шайъин къадIр".

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаь
ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла
Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, (Шена

луьург) ден во Цо, вала а волуьйту. Иза
массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву».

(73)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا،
وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا .

"АллóхIумма иннó асьалука Iилман
на́фиIан, ва ризкъан тIаййибан, ва
Iамалан мутакъаббалан".

«Йа АллахI! Ас доьху Хьоьга пайдане
долу Iилма а, цIена рицкъ а, къобул хир
йолу Iамал а».

**26. Цхьа гIулллакх дале, ша оцу
гIулллакхах дикчунна тIенисвар
доьхуш деш долчу ламазехь дан деза**

доІа. (Хіара доІа шена Іаьрбийн мотт ца хуучо вайн маттахь дича Ғоли хир ду).

(74)

ІабдуллахІан кІанта Жабира – Дела реза хуьлда цунна – дийцина: Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – тхуна Къуръан тІера сурат санна Іамадора, хІора Ғуллакхехь Деле и Ғуллакх дика дар дехар. Цо алара тхобга: «*Шайна цхъа хІума дан дага деанчо, ши ракаІат (ламаз) дойла, перз ламаз а доцуш (суннат ламаз), тІаккха цо олийла:*

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ
بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ
تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ
الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ (و)

بِسْمِ حَاجَتِهِ) خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ
 أَمْرِي (أَوْ قَالَ) : عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ فَاقْدُرْهُ لِي
 وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ
 هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ
 أَمْرِي (أَوْ قَالَ) : عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ فَاصْرِفْهُ عَنِّي
 وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ
 أَرْضِنِي بِهِ .

"Аллохлумма инну астахурука бил-ил-
 мика, ва астакъдирука бикъудратика,
 ва асъалука мин фадликал-азим,
 фаиннака такъдиру ва ла акъдиру, ва
 талламу ва ла алламу, ва анта
 лалламул-гул-уб. Аллохлумма ин кунта

талламу анна хлазалъамра хайрун лу
фу дуну, ва малашу ва лакъибати амру,
факъдурху лу, ва йассирху лу, сумма
барик лу фухли. Ва ин кунта талламу
анна хлазалъамра шаррун лу фу дуну,
ва малашу ва лакъибати амру,
фасрифху ланну, васрифну ланху,
вакъдур лийалхайра хайсу кана,
сумма ардину бихи"

"Йа Аллах! Со Хьогара доьхуш ву Ахь
Хьайн Илманца суна дика дар а, Хьайн
ницкъаца Ахь ницкъ балар а. Ас Хьан
боккха кьинхетам боьху Хьогга,
бакъдолуш Хьо ницкъ болуш ву, ткъа со
ницкъ кхочуш вац, Хьуна хаьа, суна ца
хаьа, Хьо кьайлах дерг хууш верг ву. Йа
Аллах! Хьан Илмангахь делахь: хлара
сан гуллакх (шена лууш долчун це
йоккхур ю) суна сан динехь а, сан
дахарехь а, сан таьхьлонехь а (йа иштта

эр ду: герга йолчу хенахь а, йа генарчу хенахь) дика хилар, суна ницкъ ло Ахь оцу гӀуллакх тӀехь, суна иза атта а де Ахь, юха суна цунах беркат а де Ахь. Ткъа нагахь санна Хьан Илмангахь делахь, хӀара гӀуллакх суна сан динехь а, сан дахарехь а, сан тӀаьхьлонехь а вон хирг хилар, суна гена даккха ахь иза, со цунна тӀера дӀа а верза ве Ахь, цул диканиг дан ницкъ а ло Ахь суна, иза миччахь делахь а, юха со цунна реза а ве Ахь”»

Цкъа а дохко вер вац вай Кхоьллинчуьнга диканца гӀо а дехна, АллахӀах тешаш болчарах дагаваьлларг а, шен гӀуллакх кхачам боллуш теллинарг а. Лекха хин-волчу АллахӀа аьлла Къуръан чохь:

﴿ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ﴾

«Царах дага а вала хьо (хьайн) гӀуллакхехь, ткъа хьайн цунна тӀехь сацам хиллехь – тӀаккха ахь АллахӀана тӀе билла

болх» (Сурат «Аллимран» 159 аят).

27. Ёуьйранна а, суьйранна а доьшуш долу зикр.

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ
لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ.

"Алхамду лиллахи вахьдахи,
вассолату вассаламу лала ман ла
набийя бадахи"

«Хастам бу цхьана Аллахана, кьинхетам
а, маршалла а хуьлда шел тлаьхьа кхин
пайхамар воцучунна».

(75)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

"Алузу биллахи минашшайтлони-
рожим".

«Со ларло АллахIаца, Цо Шен кьинхетамах генадаьккхинчу шайтIанах».

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾.

"АллохIу лI илIахIа илла хIу валхъаййул кьоййум, лI таъхузухIу синатув-валI навм, лIахIу мI фиссамIвIати ва мI фил ард, манзаллазIу йашфалу индахIу илла биизнихI, йIлламу мI байна айдухIим ва мI холфахIум, ва лI йухъутIуна бишайъим-мин IилмихIу

илла́ бима́ ша́а, васила́ курсий-
йухлуссамавати́ вал ард, ва ла́
йаудухлú хьифзухлума́, ва хлувал
Iалиййул Iазúм"

«АллахI – Иза воцург кхин Дела вац,
Дийна верг ву Иза, даим волуш а ву Иза,
наб озор а ца хуьлу Цуьнан, наб кхета а ца
кхета Цунна, Цуьнан ду стигланашкахь а,
лаьтта тIехь а дерг, мила ву Цунна гергахь
шафаIат дийр дерг Цуьнан пурбанца бен?
царна хьалха дерг а хаьа Цунна, царна
тIехьа дерг а (хаьа Цунна), Цуьнан
Iилманах цхьа а хIума ца хаьа царна –
Цунна лиьначунна бен; стигланаш а, латта
а чулоцуш ду Цуьнан «курсийй», и шиь
лардаро хало а ца йо Цунна, Лекха верг а,
Воккха верг а ву Иза».

(76)

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ . . . ﴾

Сурат «Алихлас» (КъулхIу) доьшур ду кхозза.

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ . . . ﴾

Сурат «Алфалакъ» (Къул аIузу) доьшур ду кхозза.

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ . . . ﴾

Сурат «Аннас» (Къул аIузу бироббиннас) доьшур ду кхозза.

(77)

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ¹ الْمَلِكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ
أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ² وَخَيْرَ مَا

---

¹ Суьйре тееъча «Асбахъна ва асбахъа...»
бохучу дешнийн метта «Амсайна ва амсал
мулку ...» ала деза, иштта нохчийн маттахъ а
хийца деза, «вай суьйренга доьвли, хIокху
суьйранна паччахъалла а ...» аьлла.

² Суьйранна «Суьйренга доьвли вай ...» аьлла,
иштта ала деза:

رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا.

بَعْدَهُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ
 وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ،
 وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ فِي
 النَّارِ وَعَذَابِ فِي الْقَبْرِ.

"Асбахъна ва асбахъл мулку лиллахли
 вальхамду лиллахли, ла илахла
 иллаллохлу вахьдахлу ла шарука лахл,
 лахлулмулку ва лахлулхьамду ва хлува
 лала кулли шайъин къадур. Робби
 асъалука хайра ма фу хлазал йавми ва
 хайра ма бадахл, ва алузу бика мин
 шарри ма фу хлазал йавми ва шарри
 ма бадахл. Робби алузу бика минал
 касали ва суилкибар, робби алузу бика
 мин лазабин финнари ва лазабин
 филкъабр".

«Іуьйренга доьвли вай, хіокху Іуьйранна¹
паччахьалла а АллахІан ду, АллахІана
хастам а бу, АллахІ воцург кхин Дела вац,
ша цхьаь ву Иза, Цуьнца накьост а вац,
паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна
бу, Иза массо хІуманна тІехь ницкъ болуш
а ву. Сан Эла! Ас Хьобга доьху хіокху
дийнахь долу дика а, хіокхул тІаьхьа долу
дика а, со Хьобца лар а ло хіокху дийнахь
долчу вонах, хіокхул тІаьхьа долчу вонах
а. Сан Эла! Со Хьобца ларло малонах,
кураллин вонах. Сан Эла! Со Хьобца
ларло цІергахь долчу Іазапах а, каш чохь
долчу Іазапах а».

(78)

---

¹ Суьйранна иштта ала деза: «Суьйренга доьвли
вай, хіокху суьйранна паччахьалла а...».

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا¹، وَبِكَ
نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ.

"Аллохумма бика асбахна́, ва бика
амсайна́, ва бика нахья́, ва бика
намуту, ва илайканнушур".

«Йа Аллах! Хъан пурбанца Iуьйренга
доввли тхо, Хъан пурбанца суьйренга а
довлу тхо, Хъан пурбанца даха а деха тхо,
Хъан лаамца дала а ле тхо, Хьоьга дерзар а
ду тхан».

(79)

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا

---

¹ Суьйранна олуш хилча доьххъара «Асбахна»
долчахь «Амсайна» а аьлла, «Амсайна» долчахь
«Асбахна» ала деза.

عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
 اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ
 لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاعْفِرْ لِي
 فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.

"Аллóхлумма анта роббú, лá илáхlа
 иллá анта, халакътанú, ва ана lабдука,
 ва ана lалá lахlдика ва валдика
 мастатlаlту. Alúзу бика мин шарри má
 саналту, абúу лака бинилматика
 lалаййа, ва абúу бизанбú, фагlфир лú,
 фаиннахlú лá йагlфируззунúба иллá
 анта"

«Йа Аллах! Хьо ву сан Эла, Хьо воцург
 кхин Дела вац, Ахь кхоьल्लीна со, со Хьан
 лай ву, сайн ницкъ кхочучу кепара Хьан

вад тlехъ (Хьуна муьтlахъ) ву со, со ларло
Хьоьца айса динчун вонах, со кьера ву
Ахь суна динчу ниlматна, со кьера ву сайн
кьиношна а, ткъа Ахь гечдехъ суна,
бакъалла а кьиношна гечдеш верг Хьо
бен вац-кх».

(80)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ¹ أُنْشِدُكَ وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ
عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنْتَ
أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ
لَكَ، وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ .

---

¹ Суьйранна цу дешан метта: «Амсайту» ала деза,
цуьнан маьlна вай хьалха мааллара «Суьйренга
вели со» бохургу ду.

"Аллохлумма иннў асбахъту ушхїдука,
ва ушхїду хьамалата Іаршика, ва
малаїкатака, ва джамўла халкъика,
аннака анталлохїу ла ила́хїа илла́ анта
вахьдака ла шарїка лака, ва анна
Мухьаммадан Іабдука ва расўлук".

«Йа АллахІ! Со Іуьйренга ваьлла, Хьо а
теш волуш, Хьан Іарш лелош долу
малийкаш а теш долуш, ша долу Хьан
халкъ а, малийкаш а теш долуш со
тешалла деш хиларна: Хьо АллахІ ву
аьлла, Хьо воцург кхин Дела а вац аьлла,
Хьо цхьаь ву аьлла, Хьоьца накьост а вац
аьлла, Мухьаммад Хьан лай а, Элча а ву
аьлла». (Добазза эр ду иза).

(81)

اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ¹ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ
خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لِأَشْرِيكَ لَكَ، فَلكَ
الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ.

"Аллохлумма ма асбахъа бѹ мин
ниѹматин ав биахъадин мин халкъика,
фаминка вахъдака лѹ шарѹка лака,
фалакалхъамду ва лакашшукр"

«Йа Аллах! Хѹокху ѹуѹйранна соѹца долу
ниѹмат а, йа Ахъ кхоѹल्लीна долчу Хъан
халкъѹаца долу ниѹмат а Хъоѹгара
цхъаѹнгара ду, цхъа а накъост вац Хъоѹца,
хастам бу-кх Хъуна, шукр (баркалла) а ду-
кх Хъуна».

---

¹ Кхузахъ а суѹйранна «ма амса» ала деза.

(82)

اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي
سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ،
وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ .

"Аллохлумма лафину фу бадану,
аллохлумма лафину фу самлу,
аллохлумма лафину фу басару, ла
илахля илла анта. Аллохлумма инну
алузу бика миналкуфри валфакъри, ва
алузу бика мин лазабилкъабри, ла
илахля илла анта".

«Йа Аллах! Суна сан деган могшалла ло
Ахь, йа Аллах!, суна сан хазаран

могшалла ло Ахь, йа АллахI, суна са
баърсин могшалла ло Ахь, Хьо воцург
кхин Дела вац. Йа АллахI! Со ларло
Хьоьца керстаналлех а, мискаллех а, кхин
а ларло со Хьоьца кошан Iазапах а; Хьо
воцург кхин Дела вац». (кхозза эр ду).

(83)

حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ.

"ХьасбийаллохIу, ла илахIа илла хIува,
IалайхIи таваккалту, ва хIува роббул
Iаршил IазIм".

«АллахI кхачае ву суна, Иза воцург кхин
Дела вац, болх Цунна те билли ас, Иза –
доккхачу Iаршан Эла ву». (73за эр ду).

(84)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ:
 فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ
 عَوْرَاتِي، وَأَمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ
 بَيْنِ يَدَيْ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ
 شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعِظْمَتِكَ أَنْ
 أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي.

"Аллохлумма инну асъалукал лафва
 валлафийата фиддунйа вал ахирати,
 аллохлумма инну асъалукал лафва
 валлафийата фу дуну ва дунйаја, ва
 ахлу, ва малу. Аллохлуммастур
 лаврату, ва амин равлату,

аллохIуммахъфазнI мин байни
йадайя, ва мин халфI, ва Iан йамIнI,
ва Iан шимIлI ва мин фавкI, ва аIузу
билизаматика ан угIтIла мин тахIтI".

«Йа АллахI! Ас гечдар доьху Хьобга, ирс а
(беркат а) доьху Хьобга, дуьненахъ а,
эхартахъ а. Йа АллахI! Ас гечдар доьху
Хьобга, сан динехъ а, сан дахарехъ а, сан
охIлунна а, сан даьхнина а беркат а доьху
Хьобга. Йа АллахI! Сан (вон) кIайленаш
кIайла яха Ахъ, сан кхерамаш а суна
кхерамаза бе Ахъ. Йа АллахI! Со ларве
Ахъ хьалха а, тIехъа а, аьтту агIор а, аьрру
агIор а, тIехула а. (Йа АллахI) Хьан
воккхаллийца ларло со, Iехийна со
цхьамма верах а».

(85)

اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضِ، رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي،
 وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى
 نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ .

"Аллохлумма Іалималгайби вашшахІа-
 дати, фатірассамавати валъарди,
 робба кулли шайъин ва малукахІу,
 ашхІаду алла ілаха ілла анта, аІузу
 бика мин шарри нафсу, ва мин
 шарришшайтІони ва ширкихІу, ва ан
 акътарифа Іала нафсу суан, ав
 ажуррахІу іла муслим".

«Йа АллахІ! ХІай къайлах дерг а, гучахъ
 дерг а хууш верг! ХІай стигланаш а, латта
 а кхоьллина верг! ХІай массо хІуманан
 Эла, массо хІуманан паччахъ! Ас тешалла

до Хьо воцург кхин Дела цахиларца, сайн син вонах лар ло со Хьоьца, шайтланан вонах а, цуьнан ширках а лар ло со Хьоьца, ас айса сайна вониг дарх а, йа и вониг кхечу бусалба стагана те дехьадаккхарх а лар ло со Хьоьца».

(86)

بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ.

"Бисмилләхиллазú лá йадурру
маласмихíу шайъун фильарди, ва лá
фиссамáи, ва хIувассамúул Iалúм"

«АллахIан царца, Шен царца хилча
лаьттахь а, стиглахь а долчу цхьа а
хIумано зен ца деш волчу (АллахIан
царца), Иза Хезаш а, Хууш а ву». (кхозза эр
ду иза).

(87)

رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ
نَبِيًّا.

"Роду́ту билла́хли роббан, ва бил
исла́ми дунан, ва бимухъаммадин
соллалло́хлу лалайхли ва саллама
набийхан".

«АллахИ сайн Дела хиларна реза хили со,
Ислам сайн дин хиларна реза хили со,
Мухъаммад – Делера салават а, салам а
хуълда цунна – сайн Элча хиларна а реза
хили со». (кхозза эр ду).

(88)

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ
كُلَّهُ وَلَا تَكْلِنِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ.

"Йа хъаййу, йа къоййуму, бирохьма-
тика астагӀусу, аслихь лӀ шаънӀ
куллахӀу, ва лӀ такилнӀ илӀ нафсӀ
тафата лӀайн".

«ХӀай дийна верг, хӀай даим верг! Хъан
къинхетамца гӀо лӀоху ас, сан дерриг
гӀуллакхаш суна нисдей, туо де Ахь, со
сайх цхъаннах воьзна лӀадда а ма вита Ахь,
бӀаьрган негӀар туххучул а».

(89)

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ،
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ، فَتَحَهُ،

---

¹ Суьйранна иштта ала деза: «Амсайна ва амсал
мулку лиллахӀи» «Тхо суьйренга доьвли,
хӀокху суьйранна паччахьалла а...».

وَتَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ
مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ.

"Асбахъна ва асбахъалмулку лиллахъи
роббил Іаламуна. Аллохъумма инну
асъалука хайра хіазал йавми,
фатхъахъу, ва насрахъу, ва нурахъу, ва
баракатахъу, ва хіудахъу, ва алузу бика
мин шарри ма фухъи ва шарри ма
бадахъи".

«Тхо Іуьйренга доьвлла, хіокху Іуьйранна
паччахъалла а Аллахъан ду, Іаламийн Эла
волчу. Йа Аллахъ! Ас хіокху дийнан дика
доьху Хьоьга: хіокхун толам а, хіокхун го
а, хіокхун нур а, хіокхун беркат а, хіокхун
нийсо а йоьху Хьоьга. Со Хьоьца лар а ло
хіокхунна чоьхъ долчу вонах а, хіокхул
таьхъа долчу вонах а».

(90)

أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ
الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى
مِلَّةِ آبَائِنَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ.

"Асбахъна Іалá фитіратил ислáми, ва Іалá калиматил ихлáси, ва Іалá дүни набиййинá Мухъаммадин, соллаллóху Іалайхи ва саллама, ва Іалá миллати абүна Ибрóхїума хъанүфан муслиман ва мá кáна минал мушрикүн".

«Вай Іуьйренга доьвла Бусалба дин тІехъ, Ихласан (Іамал Делан доьхъа хиларан)

---

¹ Суьйранна «Амсайна» «Суьйренга доьвла вай» ала деза.

дош тѣхъ а, вайн Пайхамаран – Делера салават а, салам а хуълда цунна – дин тѣхъ а, вайн ден ИбрахІман миллат тѣхъ а – цхъана АллахІана Іибадат деш волу хъаниф хилла волчу, бусалба хилла волчу, АллахІаца накъост вечарах а ца хилла волчу».

(91)

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ.

"СубхъаналлохІи ва бихъамдихІ".

«Цѣна ву АллахІ, хастам а бу Цунна».

(100зза эр ду иза).

(92)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá шарIка лaхI, лaхIулмулку ва лaхIулхьамду ва хIува Iалá кулли шайъин къадIр"

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаь ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ болуш а ву». (итгозза эр ду, йа I-зза эр ду нагахь санна ша мало йахь).

(93)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá шарIка лaхI, лaхIулмулку ва лaхIулхьамду ва хIува Iалá кулли шайъин къадIр".

«АллахІ воцург кхин Дела вац, ша цхъаъ
ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла
Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо
хІуманна тІехъ ницкъ болуш а ву». (100зза
эр ду Іуьйранна).

(94)

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا
نَفْسِهِ، وَزِينَةَ عَرْشِهِ وَمَدَادَ كَلِمَاتِهِ.

"СубхъáналлóхІи ва бихъамдихІú,
Іадада халкъихІú, ва ридó нафсихІú, ва
зината ІаршихІú, ва мидáда
калимáтихІ"

«Цена ву АллахІ, хастам а бу Цунна: Цо
кхоьल्लीна мел долу хІума санна дукха,
Иза Ша реза волччул, Цуьнан Іарш деза
хилар санна, Цуьнан (чекхдоьвр доцу)
дешнаш санна дукха».

(95)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا،
وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا.

"Аллохлумма иннi асъялука илман нафилан, ва ризкъан таййибан, ва амалан мутакъоббалан".

«Йа Аллах! Ас пайдане долу илма доьху Хьььга, цена, дика рицкъ а доьху Хьььга, къобал хир йолу амал а йььху Хьььга» (Луьйранна эр ду иза).

(96)

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ.

"Астагфируллохiа ва атубу илайхi".

«Ас АллахIе гечдар доьху, Цуьнга тоба а до ас». (100зза эр ду иза дийнахь).

(97)

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.

"Alúзу бикалимáтиллахит-тáммáти мин шарри má халакъ".

«Со ларло АллахИан кхачаме долчу дешнашца, Цо кхоьллинчу массо хIуманийн вонах». (кхозза эр ду иза ша суйренга ваьллачо).

(98)

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ.

"АллохIумма солли ва саллим Iалá набиййинá Мухьаммад".

«Йа АллахI! Тхан Пайхамарх Мухьаммадах кьинхетам бе Ахь, маршалла а ло ахь Цунна».

28. ДIавуьжуш деш долу зикр.

(99)

Шен ши куьг хъала а лаьцна, цаьршинна
те хлупп олуш санна мох а тоьхна, оцу
шина куьйга те хлара доьшур ду:

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ . . . ﴾

Сурат «Ал-ихлас» (Къулхлу) доьшур ду ша
дерг.

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ . . . ﴾

Сурат «Ал-фалакъ» (Къул алузу бироббил
фалакъ...) доьшур ду ша дерг.

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ . . . ﴾

Сурат «Ан-нас» (Къул алузу бироббиннас)
доьшур ду дерриг.

Таккха и шен ши куьг шен дегла тлехьо-
кхур ду, и шиь кхочу-кхочучу метте.
Иштта кхозза дийр ду иза, хлоразза и кхо
сурат а доьшуш.

(100)

«Айатул – курсий доьшур ду».

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ
وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا
الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ
عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ﴾

"Аллоху ла илахла илла ху валхайул
кьоййум, ла таьхузхулу синатувва ла
навм, лаху ма фиссамавати ва ма

фил ард, манзаллазú йашфалу
 Индахлú илла́ биизнихI, йа́ламу ма́
 байна айдúхIм ва ма́ холфахIум, ва
 ла́ йухьúтIуна бишайъиммин IилмихIú
 илла́ бима́ ша́а, васила́ курсиййухIус-
 самáвати вал ард, ва ла́ йа́удухIú
 хьифзухIума́, ва хIувал Iалиййул Iазúм"
 «АллахI – Иза воцург кхин Дела вац,
 Дийна верг ву Иза, даим волуш а ву Иза,
 наб озор а ца хуьлу Цуьнан, наб кхета а ца
 кхета Цунна, Цуьнан ду стиглана́шкахь а,
 лаьтта тIехь а дерг, мила ву Цунна гергахь
 шафаIат дийр дерг Цуьнан пурбанца бен?
 царна хьалха дерг а хаьа Цунна, царна
 тIехьа дерг а (хаьа Цунна), Цуьнан
 Iилманах цхьа а хIума ца хаьа царна –
 Цунна лиьначунна бен, стиглана́ш а, латта
 а чулоцуш ду Цуьнан «курсийй», и шиь
 лардаро хало а ца йо Цунна, Лекха верг а,
 Воккха верг а ву Иза» .

(101)

﴿ ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ
كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا
نُفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿١٠١﴾ لَا
يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَعَلَيْهَا مَا آكَسَتِ رَبَّنَا لَا تُوَاخِذُنَا إِنْ نَسِينَا
أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِضْرًا كَمَا
حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا

وَأَرْحَمَنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٤﴾

"Аманарросулу бимá унзила илайхи мирроббихиу вал муъминуна, куллун áмана биллахи ва малáикатихиу ва кутубихиу ва русулихиу ла нуфаррикъу байна ахъадиммиррусулихи, ва къóлу саминá ва атloнá, глүфрoнака роббанá ва илайкал масiр. Лá йукаллифуллохиу нафсан иллá вуслахиá, лахиá ма касабат ва lалайхиá мактасабат, роббанá лá туáхизнá ин насiнá ав ахтloнá, роббанá ва лá тахъмил lалайнá исрон камá хъамалтахиу lалаллазина мин къоблинá, роббанá ва лá тухъаммилнá ма лá тlóкъата ланá бихи, ваlфу lаннá вагiфир ланá вархъамнá, анта

мавлáна, фансурна́ лалал кьовмил
ка́фирун".

«Элча тешна шена шен Делера
доссийначух, иштта Ийман диллинарш а,
массо уьш тешна АллахIах а, Цуьнан
малийкех а, Цуьнан жайнех а, Цуьнан
элчанех а; (цара олу) оха къестам ца бо
Цуьнан цхьа а элчанашна юккъахь, (кхин
а) аьлла цара: тхуна хаза а хезна, тхо
муьтIахь а хилла; хIай тхан Дела, Хьан
гечдар доьху оха, дерзар Хьоьга а ду тхан.
АллахIа адамана тIе ца дуьллу цуьнан
ницкъ ца кхочург; цунна (пайденна) хир
ду цо динарг (иза дика делахь), цунна
доьхьал а хир ду цо динарг (иза вон
делахь); хIай тхан Дела, тхоьгара бехк ма
баккха Ахь тхо дицделлачунна, йа тхо
галдоьвллачунна (тхоьгара даьллачунна);
хIай тхан Дела, тхуна тIе ма яхка Ахь хала
Iамалш, Айхьа тхол хьалха хиллачарна

(Хъайна Iеса хиллачарна) те ма йахккара, тхан ницкъ кхочур боцург а ма дилла Ахь тхуна те, тхан къинош дIа а айде Ахь тхуна теIа, тхуна геч а де Ахь, тхох къинхетам а бе Ахь, Хьо тхан Эла ву, ткъа Ахь го де Ахь тхуна керста нахана доьхьал» (Сурат «Албакъарат» 285286 аяташ).

(102)

بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ،
فَإِنْ أَمْسَكَتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا
فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ.

"Бисмика роббú вадоту жанбú, ва бика арфалухI, фа ин амсакта нафсú фархьамхIá, ва ин арсалтахIá фахьфазхIá бимá тахьфазу бихIú либáдакассóлихьúн".

«Хъан царца – хлай сан Дела – длавуъжуш
ву со, цуънца хъала а глотту со, ткъа
нагахь санна Ахь сан са сацадахь (юха
суна чу ца дерзош), цунах къинхетам бе
Ахь, ткъа Ахь иза суна чу юхадерзадахь,
иза лар де Ахь, Айхъа Хъайн дика лайш
лар баре терра».

(103)

اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ
مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنَّ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ
أَمَّتْهَا فَاغْفِرْ لَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ.

"Аллохлумма иннака халакътa нафси
ва анта таваффaхлa, лака мамaтухлa
ва махъaхлa. Ин ахъайтахлa
фахъфазхлa, ва ин аматтахлa фагlфир

лахIá. АллóхIумма иннI асьалукал IáфийахI".

«Йа АллахI! Баккъалла а, Ахь кхоьल्लीна сан са, Ахь хуьлуйтур ду цуьнан далар а, Хьан керахь ду цуьнан дахар а, цуьнан далар а, ткъа нагахь санна Айхьа иза дийна дитахь лар де Ахь иза, ткъа Айхьа иза долуйтуш хилахь цунна гечде Ахь. Йа АллахI! Ас дика могшалла йоьху Хьоьга».

(104)

اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ.

"АллóхIумма кьинI Iазáбака йавма табIасу Iибáдак".

«Йа АллахI! Со Хьайн Iазапах лар ве Ахь, Айхьа Хьайн лайш гIовттор болчу дийнахь».

(105)

بِسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا.

"Бисмикаллохумма амуту ва ахья".

«Хьан царца – йа АллахI –валар а хир ду сан, (Хьан царца) ваха а веа со».

(106)

سُبْحَانَ اللَّهِ

"СубхьяналлахI"

«Цена ву АллахI» (ткье кхойттозза эр ду).

الْحَمْدُ لِلَّهِ

"Алхамду лиллахI"

«Хастам бу АллахIана» (ткье кхойттозза эр ду).

اللَّهُ أَكْبَرُ

"АллахIу акбар"

«АллахI массо хIумнал воккха ву» (ткъе кхойттозза эр ду).

(107)

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْأَرْضِ،
وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ،
فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ، وَالْفُرْقَانَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ
شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ
فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ
شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ،
وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا

الدَّيْنِ وَأَغْنَانَا مِنَ الْفَقْرِ.

"Аллохлумма роббассамаватиссабли, ва роббал арди, ва роббал таршил лазими, роббанá ва робба кулли шайъин, фаликъол хъабби ваннавá, ва мунзилаттавроти валъинжули валфуркъони, алузу бика мин шарри кулли шайъин, анта áхизун бинасийатихи. Аллохлумма антал аввалу фалайса къоблака шайъун, ва антал áхиру, фалайса бадака шайъун, ва антаззохиру, фалайса фавкъака шайъун, ва антал батину, фалайса дунака шайъун, икъди аннаддайна, ва агнинá миналфакър".

«Йа Аллах! Хай ворхе стигланийн Дела, лаьттан а Дела, доккхачу таршан а Дела, хай тхан а, массо хлуманан а Дела, буьртиг а, хурманан лаг а кхиош волу Дела, хай Таврат а, Инжил а, Къуръан а

доссийна верг, со Хьоьца ларло массо хIуманан вонах, Хьо ву иза керахь долуш верг. Йа АллахI! Хьо ву Хьалхарниг, Хьол Хьалха хIумма а хилла дац, Хьо ву ТIаьххарниг а (массо белча а вуьсур верг, Хьайн сифаташца), Хьол тIаьхьа хIумма а дац, Хьо ву толаме верг, Хьол лекха хIумма а дац, Хьо ву Къайлах верг (а, къайлах дерг хууш верг а), Хьол герга хIумма а дац, (йа АллахI), тхуна тIера декхар дIадаккха Ахь, тхо мискаллек хьалха а даха Ахь».

(108)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَّأَنَا،
وَأَوَّأَنَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَّ.

"Алхьамду лиллэхIиллазú атIаманá,
ва сакъóнá, ва кафáнá, ва áвáнá,

факам мимман ла кафийа лаху ва ла муъвийа".

«Хастам бу Аллахана, вайна даар делла волчу, вайна хи а малийна волчу, вайна Шех тоъам бина волчу, вай Шена тетовжийтина, телаяцна волчу, ткъа мел дукха бу, шайна кхачам бан цхъа а воцуш, тетовжа а, телаяца а цхъа а воцуш».

(109)

اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي،
وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى
نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ.

"Аллохлума Іалимал гойби вашшахлА-
дати, фАтироссамАвАти вал арди,
робба кулли шайъин ва малукахи,
ашхладу алла илахла илла анта, алузу
бика мин шарри нафсу, ва мин
шарришшайтлони ва ширкихи, ва ан
акътарифа Іала нафсу суан, ав
ажуррохлу ила муслим".

«Йа Аллах! Хай къайлах дерг а, гучахь
дерг а хууш верг, стигланаш а, латта а
кхоьллина верг, массо хлума кхиош-
кхобуш верг, массо хлума Хъайн долахь
долуш верг, ас тешалла до Хьо воцург
кхин Дела цахиларца, со ларло Хьоьца
сайн син вонах, шайтланан вонах а, цуьнан
ширках а, ас айса сайна вониг дарх а, йа и
вониг кхечу бусалба стагана те
дехьадакхарх а лар ло со Хьоьца».

(110)

Къуръан тѣра 32-гѣа сурат «Ассаждат» а
доьшур ду, 67-гѣа сурат «Алмулк»
(Табарак) а доьшур ду.

(111)

اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي
إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ
ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً. وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ
وَلَا مَنجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ
الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ.

"Аллохлума асламту нафси илайка,
ва фаввадту амри илайка, ва
ваджжахту ваджхи илайка, ва
алжахту зохири илайка, роѣбатан ва
рохѣбатан илайка. Ла малжаа ва ла

манжá минка иллá илайка, áманту
бикитáбикаллазú анзалта, ва
бинабиййикаллазú арсалта".

«Йа Аллах! Ас сайн са Хьоьга дладели,
сайн болх а Хьоьга длабели, сайн юьхь а
Хьоьга ерзий, Хьоьга верза а вирзи со,
Хьоьга дог а дохуш, Хьох кхера а кхоь-
руш. Верза меттиг а, кIелхьара вала меттиг
а яц сан Хьоьгара йоцург, со тешна Ахь
доссийначу жайнах а, Ахь ваийтинчу
Пайхамарх а».

**29. Буьйсанна вижинчара сама а
ваьлла, ха хорцуш доьшуш долу
зикр.**

(112)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ.

"Лá илáхIа иллаллóхIул вáхьидул къохIáру, роббуссамáвáти вал арди ва мá байнахIумал Iазúзул гIаффáр".

«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаь ву Иза, Толаме верг ву Иза, стигланийн а, лаьттан а, цаьршинна юккъахь долчун а Эла ву Иза, Нуьцкъала а, Гечдеш а ву Иза».

**30. Буьйсанна кхеравелла сама-
ваьлча а, набарха кхералуш
волчо а деш дола.**

(113)

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ،
وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ
يَحْضُرُونِ.

"Alúзу бикалимáтиллахит-тáммáти мин гóдобихíу ва íкьóбихí, ва шарри íбáдихí, ва мин хáмазáтишшайáтíуни ва ан йахьдурúни"

«Со ларло Аллахáн кхачаме долчу дешнашца Цуьнан оьгáзлонах а, Цуьнан íазапах а, Цуьнан лайн вонах а, шайтáнийн вочу ойланех а, уьш сайна доьхьал дахкарх а».

31. Дика гáн гинчо, йа вон гáн гинчо дан дезарг.

(114)

Шен аьрру агlor клезиг туй кхуссуш санна хlупп эр ду кхозза.

Тáккха Аллахáца лар лур ву, шайтáнах а, шена гинчу гáнан вонах а. Масала: «Везан Дела! Со Хьоьца ларло шайтáнах а, сайна гинчу гáнан вонах а» аьлла эр ду кхозза.

Вон ган гинехъ иза цхъаьнга дийцар дика дац.

Ша вижина Iаш хилла йолу шен агло хийца еза, масала аьрру аглона тIехъ вижина хиллехъ аьтту аглон тIе вуьжур ву.

(115)

Шена лаахъ хъала а гIаьттина ламаз дича а дика хир ду.

32. Витр ламазехъ деш долу кьунут-доIа.

(116)

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ
عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا
أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي

وَلَا يُقْضَىٰ عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَدْرِي مَنْ وَآلَيْتَ،
وَلَا يَعْرِضُ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ.

"Аллохлуммахидинү фүман хладайта, ва
лафинү фүман лафайта, ва тавалланү
фүман таваллайта, ва барик лү фүма
аітлайта, ва кџинү шарра ма кџодойта,
фаиннака такџдү ва ла йукџдо
лалайка, иннахлү ла йазиллу ман
валайта, ва ла йализзу ман ладайта.
Табаракта роббанá ва талалайта".

«Йа Аллах! Айхья нисбинчарна юкџахь
нисве Ахь со, Айхья массо вочу хлумнах а,
цамгарех а цанбинчарна юкџахь цанве
Ахь со, Айхья Хьайн бартхой бинчарна
юкџахь Хьайн бартхо а ве Ахь сох, Айхья
суна деллачунна беркат а де Ахь суна,
Айхья йинчу кхелан вонах а лар ве Ахь со,
бакџалла а Хьо кхел еш ву, Хьуна кхел

йар хилалуш а дац, Ахь Хьайн бартхо
винарг сийсаз валуш вац, Хьан мостагI
хиллачун ницкъ а хир бац, беркате ву Хьо
тхан Эла, лекха а ву Хьо».

(117)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ،
وَبِمَعْفَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا
أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ
نَفْسِكَ.

"АллохIумма иннI аIузу биридIка мин
сахатIка, ва бимулIфIтика мин
IукъубатIка, ва аIузу бика минка, лI
ухьсI санIан Iалайка, анта камI
аснайта IалI нафсик".

«Iа АллахI! Бакъалла а, со ларло Хьо
резахиларца Хьан оьгIазлонах, Ахь

гечдарца Хьан Iазапах, Хььнца Хьох а
ларло со, соьга хеставалур вац Хьо тоьал,
Хьо Ахь Айхьа Хьой хеста ма-варра ву».

(118)

اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَلكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ،
وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفَدُ، نَرْجُو رَحْمَتَكَ،
وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ
مُلْحَقٌ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ،
وَتُنِّي عَلَيْكَ الْخَيْرَ، وَلَا نَكْفُرُكَ، وَتُؤْمِنُ
بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ.

"Аллохлумма иййака наIбуду, ва лака
нусоллу ва насжуду, ва илайка наслá
ва нахьфиду, наржу рохьматака, ва

нахшá Iазáбака, инна Iазáбака
билкáфирúна мулхъакъ. АллóхIумма
иннá настaIуника, ва настaгIфирука, ва
нуснú Iалайкал хайра ва лá накфурука,
ва нуъмину бика, ва нахдаIу лака ва
нахлaIу ман йакфурук".

«Йа АллахI! Хъуна цхъанна Iибадат до
оха, Хъуна ламаз а, сужуд а до оха, Хъуна
герга а гIерта тхо, Хъуна лолла а лела до
Оха. Хъан къинхетаме дог доху оха, Хъан
Iазапах кхера а кхоъру тхо, баккъалла а,
Хъан Iазап керста нахана гIекхочур долуш
ду. Йа АллахI! Оха гIо доъху Хъоъгара,
Оха гечдар доъху Хъоъгара, диканца Хъо
хеста а во оха, Хъоъца керстаналла а ца до
оха, Хъох теша а теша тхо, Хъуна муьтIахъ
а ду тхо, Хъоъца керстаналла деш берш
буха а туху оха».

**33. Витр ламазехь салам
деллачул тӀаьхьа деш долу доӀа.**

(119)

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ.

"Субхьанал маликил къуддуси".

«Цена ву Паччахь, Сийлахь Цена верг».

(кхозза эр ду иза, кхоалгӀа олучу хенахь шен аз дах а деш, хӀокху тӀаьхьадогӀучуьнца хӀотта а хӀуттуш).

رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

"Роббил малӀаикати варрухь"

«Малийкин а, Жабраилан а Эла».

**34. Сагатдаран а, гӀайгӀане
хиларан а доӀа.**

(120)

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ،

نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي
 قَضَائِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ
 بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ
 أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ
 الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي،
 وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي.

"Аллохлумма инну лабдука, ибну
 лабдика, ибну аматика, насийату
 бийадика, мадин фиййа хьукмука,
 ладлюн фиййа кьодбука, асьалука
 бикуллисмин хлува лака, саммайта
 бихлу нафсака, ав анзалтахлу фу
 китабика, ав лалламтахлу ахьадан мин
 халкъика, авистаъсарта бихлу фу

Илмилглойби Индака, ан тажлалал къръана рабула кълбу, ва нѹра содрѹ, ва жалѹа хьузнѹ ва захлѹба хлѹммѹ".

«Йа Аллах! Бакъалла а, Хъан лай ву со, Хъан лайн клант а ву со, Хъан лай йолчу (сайн ненан) клант а ву со, сан болх Хъан керахь бу, Хъан хьукм суна тѹхь чекхдолуш а ду, Ахь йина кхел суна нийса а ю. Ас Хъан массо царца доху Хьобга, Ахь Айхьа Хъайна яккхина йолчу, йа Ахь Хъайн Жайни тѹхь йоссийна йолчу, йа Ахь Айхьа кхоьллинчу Хъайн халкъах цхьанна Тамийна йолчу, йа Ахь Хъайна гергахь Хъайн къайленехь сацийна йолчу, (ас доху Хьобга) Къръан сан деган бѹаьсте йар, сан кийран нур иза дар, сан сингаттам дѹаойѹуш дерг иза дар, сан сагатдалар а дѹадоккхуш дерг иза дар».

(121)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ
وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ
وَعَلْبَةِ الرِّجَالِ .

"Аллохлумма иннi алузу бика минал
хiамми валхъазани, валлажзи
валкасали, валбухли валжубни, ва
долаиддайни, ва глабатиррижал".

«Йа Аллах! Со ларло Хъоьца сингаттамах
а, сагатдаларх а, кiелвисарх а, малонах а,
сутараллех а, осалаллех а, декхаро лацарх
а, суна тiехъ толам баккхарх а».

**35. Шегахъ гiайгiа-бала болчо
деш долу дола.**

(122)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ
السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ.

"Лá илáхlа иллаллóхlул lазúмул
хьалúму, лá илáхlа иллаллóхlу, роббул
lаршил lазúми, лá илáхlа иллаллóхlу,
роббуссамáвáти, вa роббул арди, вa
роббул lаршил карúм".

«АллахI воцург кхин Дела вац, Воккха а,
Эсала а ву Иза, АллахI воцург кхин Дела
вац, доккхачу lаршан да ву Иза, АллахI
воцург кхин Дела вац, стигланийн Эла ву
Иза, лaьттан а Эла ву Иза, сийлахьчу
lаршан да а ву Иза».

(123)

اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي
 طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ.

"Аллохумма рохъматака аржӯ, фалá
 такилнү илá нафси́ тларфата лайнин,
 ва аслихь лү шаънү куллахү, лá
 илáхля иллá анта".

«Йа Аллах! Хъан къинхетаме дог доху ас,
 ткъа со ма вита Ахь сох сайх воъзна,
 блярга неглар тухучу юкъана а, сан ша
 долу гуллакхаш то а де Ахь, Хьо воцург
 кхин Дела вац».

(124)

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ

الظَّالِمِينَ.

"Лá илáхlа иллá анта, субхъáнака, иннú кунту миназзóлимún".

«Хьo воцург кхин Дела вац, Цена ву Хьo, бакъалла а, со зулам динчарах хилла-кх».

(125)

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا.

"Аллóхlу, Аллóхlу роббú, лá ушрику бихlú шайъан".

«Аллахl, Аллахl ву сан Эла, ас Цуьнца накъост веш а вац».

**36. Мостагlчунна, а зуламе
волчу паччахъана а доьхъал
кхетча деш долу доlа.**

(126)

اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ
شُرُورِهِمْ.

"Аллохлумма инна нажлалука фў
нухьўрихлим, ва наўзу бика мин
шурўрихлим".

«Йа Аллах! Оха Хьо тхаьшна хьалха
хилар доьху Хьоьга, тхол хьалха уьш
хIаллакбеш, церан вонех Хьоьца лар а ло
тхо».

(127)

اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضِدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ
أَحُولُ وَبِكَ أَصُولُ وَبِكَ أَقَاتِلُ .

"Аллохлумма анта Iадудў, ва анта
насируь, бика ахьўлу, ва бика асўлу, ва
бика укьўтилу".

«Йа Аллах! Хьо ву со тѣтоъвжаш верг,
Хьо ву сан Гюьнча, Хьоьца лар ло со цара
со Іехаварх, Хьоьца тѣлатар а до ас, Хьо
сайн накъост волуш тѣом а бо ас».

(128)

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ .

"Хьасбуналлѣху ва нимал вакѣл".

«Аллах! кхачаме ву вайна, ма дика
Доладархо ву-кх Иза».

**37. Паччахъан зуламах кхѣ-
руш волчо деш долу доІа.**

(129)

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ،

وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ
 أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ تَنَاوُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ .

"Аллохлумма роббассамаватиссабли ва роббал таршил тазими, кун лу жаран мин (ша кхоьруш волчун це йоккхур ю) ва ахьзабихли мин халаикъика, ан йафрутла талаййа ахьадун минхлум ав йатигло. тазза жарука, ва жалла санаука ва ла илахла илла анта".

«Йа Аллах! Хай ворхле стигланан Эла, хай доккхачу таршан Эла, со – “хьенехах” (паччахьан це йоккхур ю) – лар веш хила Хьо, Айхьа кхоьллинчу хлумнашна юкьара цуьнан тобанех а со лар веш хила Хьо, цаьрга суна зен ца дойтуш, йа суна тлехь зулам а ца дайтуш. Хьан ларвар

члогла нуьцкъала ду, Хьуна беш болу
хастам сийлахь бу, Хьо воцург кхин Дела
а вац».

(130)

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا
أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ،
الْمُمْسِكِ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى
الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فَلَانَ، وَجُنُودِهِ
وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ، مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ . اللَّهُمَّ كُنْ
لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلِّ ثَنَاؤَكَ وَعَزِّ جَارِكَ،
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ .

"Алло́хлу акбар, Алло́хлу алаззу мин халкъихи́у жаму́лан, Алло́хлу алаззу мимма́ ахо́фу ва ахъзару. Алу́зу билла́хиллазу́ ла ила́хла илла́ хлувал мумсикиссамáватиссаби́и ан йакъо́лна лалал арди илла́ биизнихи́, мин шарри лабдика (ша кхо́руш волчун це йоккхур ю) ва жуну́дихи́у, ва атба́лихи́у ва ашйа́лихи́у, миналжинни валъинси. Алло́хлума кун лу́ жа́ран мин шаррихим, жалла сана́ука, ва лазза жа́рука, ва табáракасмукá, ва ла ила́хла гюйрук".

«АллахИ массо хлумнал воккха ву, АллахИ Ша кхоьллинчу массо хлумнал ницкъ болуш ву, со кхоьручу а, со шех ларлуш долчу а массо хлумнал ницкъ болуш ву АллахИ, со лар ло Аллахлаца, Ша воцург кхин Дела воцуш волчу, ворхИ стигал – Шена лиъча бен – лаьтта те ца йожуьйтуш латтош волчу, (со

ларло Хььоца йа АллахI) Хьан лайн – хьенехан – вонах а, цуьнан эскарех а, цунна тIаьхьахIиттинчарах а, цуьнан тобанех а, жинех а, адамех а. Йа АллахI! Церан вонах со ларвеш хила Хьо, Хьуна беш болу хастам сийлахь бу, Хьан ларвар нуьцкъала чIогIа ду, Хьан це беркате ю, Хьо воцург кхин Дела а вац». (хIара кхозза эр ду).

38. МостагIчунна доьхьал деш доIа.

(131)

اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ
الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ .

"АллохIумма мунзилалкитаби сарIуIал-хьисаби, ихIзимил ахьзаба, аллохум-

махізімхіум ва залзілхіум"

«Йа АллахІ! ХІай Жайна доссийна верг,
хьесап сиха деш верг, тобанаш іэша е Ахь, йа
АллахІ, уьш іэша бе Ахь, уьш бега бе Ахь».

**39. Шен цхьана адамех
кхерам хилча деш долу доІа.**

(132)

اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ .

"АллохІуммакфиніхім бимá шиъта"

«Йа АллахІ! Хьайна луьучуьнца со царах лар
ве Ахь».

**40. Шен Ийманехь шеконаш
кхоллалучо дан деза доІа.**

(133)

«АллахІаца лар ло со шеконех а, шайтІа-
нах а» аьлла, йа шена лаахь кхечу

дешнашца аьлла а, АллахIаца лар вала
веза.

ТIаккха шегяхь кхоллаелла йолу шеко
дIаяккха еза.

(134)

آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ.

"Аманту билла́хи ва русу́лихи"

«Со тешна АллахIах а, Цуьнан элчанех а».

(135)

Къуръан тIера хIара аят доьшур ду:

﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ

شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾﴾

“ХIувал аввалу вал ахиру, ваззо́хIиру,
валба́тIину, ва хIува бикулли шайъин
Iали́м”

« Иза ву Хьалхарниг а, ТӀаьххьарниг а (массо белча а вуьссур верг, Шен сифаташца), Толаме верг а, Къайлах верг а (а, къайлах дерг хууш верг а), Иза массо хӀума хууш а ву» [Сурат «Алхьадид» 3 аят].

41. Шена тӀехь декхар долчо деш долу доӀа.

(136)

اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي
بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ .

"Алло́хуммакфини́ бихьала́лика́ Iан хьаро́мика, ва агни́ни́ бифадлика́ Iамман сива́ка"

«Йа Аллах! Айхьа хьанал динчунца суна тоам бе Ахь Айхьа хьарам динчунах, Хьайн къинхетамца Хьайх цхьаннах суна тоам а бе Ахь, кхечаьрга сан хӀумма а деха

ца дезаш».

(137)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ
وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدِّينِ
وَعَلْبَةِ الرَّجَالِ.

"Аллохлумма иннi алузу бика минал
хlамми вал хязани, валlажзи
валкасали, валбухли валжубни, ва
долаиддайни ва гlалабатиррижалi"
«Йа Аллах! Со Хьoца ларло гlайгlанах а,
сингаттамах а, кlелвисарх а, малонах а,
сутараллех а, осалаллех а, декхаро лацарх
а, суна тlехь толам баккхарх а».

**42. Ламаз тlехь а, Къуръан
доьшуш волуш а вон ойланаш**

дагаяьхкинчо деш долу доӀа.

(138)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

"АӀузу биллаӀхи минашшайтӀонир-
ражӀм"

«Со АллахӀаца ларло Цо Шена гена-
даьккхинчу шайтӀанах» эр ду, тӀаккха
шен аьрру агӀор туй кхуссуш санна хӀупп
эр ду кхозза.

**43. Шена цхьа гӀуллакх дазделлачо
а, йа иза дар халахеташ волчо а
деш долу доӀа.**

(139)

اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ

تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا.

"Аллохлумма ла сахіла илла ма жаіалтахіу сахілан, ва анта тажіалул хьазна иза шиъта сахілан!"

«Йа Аллах! Ахь атта динарг бен атта хлумма а дац, Ахь Хъайна лиъча сингаттам атта бой діабоккху».

44. Къа латийначо дан дезарг а, ала дезарг а.

(140)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Цхьамма къа латийча, цо кхоччуш ламаз а эцна, тІаккха хьала а глаьттина ши ракаІат ламаз а дина, тІаккха шена АллахІе гечдар дехахь, АллахІа цунна гечдийр ду».*

**45. ШайтІа а, цуънан вон ойланаш а
гена йохуш долу доІа.**

(141)

АллахІаца ларлур ву Цо Шена генадаьк-
кхинчу шайтІанах.

(142)

Азан дийр ду (молла кхойкхуш олуш долу
дешнаш эр ду).

(143)

Къуръан доьшур ду, шортта Дела хъахор
ву.

**46. Ша реза воцу хІума хилча, йа
шена луург ца хилча деш долу
доІа.**

(144)

قَدَرُ اللهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ.

"Къадарулло́хи ва ма́ ша́а фа́ал".

«Делан кхел ю лелларг, Шена луург дина Цо».

**47. Керла бер динчу дена деш долу
дола а, цо доьхьал олуш дерг а.**

(145)

بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي الْمَوْهُوبِ لَكَ، وَشَكَرْتَ
الْوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرَزَقْتَ بَرَّهُ.

"Ба́рокалло́ху лака филмавх́у́би лака,
ва шакартал ва́хлиба, ва балагта
ашуддах́у ва рузикъта биррох́и"

«Дала беркат дойла хьуна Дала деллачу
берана, Хъайна иза деллачунна шукр а
дойла Ахь, доккха хиллалц кхиа а

кхуыйла иза, цуьнан дикалла а хуьлда хьуна».

Тпаккха бер долчо иштта жоп лур ду:

بَارِكْ اللهُ لَكَ وَبَارِكْ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللهُ
خَيْرًا، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابِكَ .

"Бáрокаллохлу лака, ва бáрака лаалайка,
ва жазакаллохлу хайран, ва разакъакаллохлу мислахлу ва ажзала савáбак"

«Дала беркат дойла хьох а, хьуна а, Дала диканца бекхам а бойла хьуна, Дала и саннарг дала а лойла хьуна, Дала мел сов а боккхийла хьан».

48. Бераш лардар доьхуш деш долу доIа.

(146)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуълда цунна – шен йоъла ши клант Хъасан а, Хъусайн а ларвар доьхуш хлара олуш хилла:

أُعِيدُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ
وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ .

"Уйузукума бикалиматиллахиттаммати мин кулли шайтанин ва хламмати, ва мин кулли лайнин ламмахи"

«Аллахлан кхачаме долчу дешнашца ларво ас шуьшиь массо шайтанах а, вочу экханах а, массо вочу блаьргах а».

49. Цомгаш верг волча ваханчо цунна деш долу дола.

(147)

لَا بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ.

"Лá баъса, тlахlурун иншáаллóхl"
«Вон хlумма а дац, Дала мукъалахъ хъо
цlанлуш дlадоързур ду».

(148)

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ
يَشْفِيكَ.

"Асьалуллóхlлал lазlума, роббал lаршил
lазlуми, ан йашфийака"
«Воккxачу Аллахlе доьху ас, доккxачу
lаршан Деле доьху ас хъо то вар» (ворхlозза
эр ду иза).

**50. Цомгаш верг волча вахаран
дозалла.**

(149)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам
а хуьлда цунна – аьлла: «*Бусалба стаг*

шен цомгаш волу бусалба вешига хъажа
вахча, и волча длакхаччалц иза вобдуш хир
ву ялсаманин бошмашна юккъехула,
цомгаш верг волчахъ иза охъахаъалц,
тлаккха иза охъахиъча, цунна тIехъ хир бу
къинхетам; иза цига Iуьйранна вахнехъ
кхузткъе итт эзар малийк хир ду цунна
къинхетам боьхуш суьйре кхаччалц, иза
суьйранна вахнехъ а кхузткъе итт эзар
малийк хир ду цунна къинхетам боьхуш
Iуьйре кхаччалц».

**51. Ша дийна ца виса мега аьлла
хеташ волчу цомгаш стага деш
долу доIа.**

(150)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ
الْأَعْلَى.

"Аллохлуммагифир лу, вархамну ва алхьикъну биррофикил алла"

«Йа Аллах! Суна гечде Ахь, сох квинхетам а бе Ахь, лаккхарчу хлусамашкахь (ялсаманехь) болчарах да а тоха Ахь со».

(151)

Гаишата дийцина – Дела реза хуьлда цунна: «Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ша лечу хенахь шен ши куьг хи чу а-луттий, юха и шиь шен юьхь те хьакхара, *“Аллах! воцург кхин Дела вац, бакъалла а, валарца яккхий халонаш ю-кх”* – олуш».

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ   إِنَّ لِلْمَوْتِ لَسَكْرَاتٍ.

"Лá илáхlа иллаллóхlу, инна лилмавти ласакарóтин!"

(152)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وَحَدُّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحَدُّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا
 اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

"Лá илáхIа иллáллóхIу валлóхIу акбар,
 лá илáхIа иллáллóхIу вахьдахI, лá
 илáхIа иллáллóхIу вахьдахIу лá
 шарúка лaхI, лá илáхIа иллáллóхIу
 лaхIулмулку ва лaхIулхьамду, лá
 илáхIа иллáллóхIу ва лá хьавла ва лá
 къуввата иллá биллáхI"

«АллахI воцург кхин Дела вац, АллахI
 массо хIумнал воккха а ву, АллахI воцург
 кхин Дела вац, ша Цхьаъ ву Иза, цхьа
 АллахI воцург кхин Дела вац, Цуьнца
 накьост а вац, АллахI воцург кхин Дела
 вац, паччахьалла а, берриг хастам а
 Цуьнан бу, АллахI воцург кхин Дела вац,
 Цуьнгара бен гIора а дац, ницкъ а бац».

52. Леш волчо тѡаьххъара ала деза дош.

(153)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Шен тѡаьххъара*

дешнаш – لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

АллахI воцург кхин дела вац – аьлла хилларг ялсамане вахна».

53. Цхъа бала, йа бохам тѡебеанчо дан деза доѡа.

(154)

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي
مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا.

"Инна лиллахи ва инна илайхи рожиун. АллохIуммаъжурни фи

мусубати ва ахлиф лу хайран минхлá"
«Бакъдолуш вай АллахІан (лайш) ду, вай
Цуьнга доьрзур долуш а ду. Йа АллахІ!
Хюкху бохамах суна ял ло Ахь, хюкхул
диканиг дала а ло Ахь суна».

54. Веллачу стеган ши бІаьрг дІакъовлуш деш долу доІа.

(155)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (باسمه) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي
الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقْبِهِ فِي الْغَابِرِينَ،
اغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَأَفْسَحْ لَهُ فِي
قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ.

"АллохІуммагІфир ли (веллачун це
йокхур ю шена хаахь) варфаІ
даражатахІу филмахІдийІна,

вахлуфхly фú Iакъибихly фил
гlóбирúна, вагlфир ланá ва лахly йа
роббал Iáламúна, вафсахъ лахly фú
къабрихly ва наввир лахly фúхli!"

«Йа АллахI! Гечде Ахъ (хъенехана –
веллачун це йоккхур ю), нисбелла
хиллачарна юкъахъ цуьнан дарж сов а
даккха Ахъ, цуьнан гlаьхъенна гlоьнча а
хила Хьо, тхуна а, цунна а геч а де Ахъ,
хIай Iаламийн Эла, цунна каш чохъ меттиг
а шор йе Ахъ, цуьнан каш нуьре а де Ахъ».

55. Докъа ламаз деш дан деза доIа.

(156)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ،
وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ
وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ

الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدَلَهُ دَارًا خَيْرًا
 مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا
 مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ، وَأَعَدَّهُ مِنْ عَذَابِ
 الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ.

"Аллохлуммагфир лахлú (зуда елахь
 иштта эр ду: лахлá), вархамхly(хlá), ва
 láфихlú(хlá), ваlфу lанхly(хlá), ва
 акрим нузулахlú(хlá), ва вассил
 мудхалахlú(хlá), вагсилхly(хlá) бил
 máи, вассалжи валбаради, ва
 накъихlú(хlá) минал хотlóйá камá
 накъайтассавбал абйада минад-
 данас, ва абдилхly(хlá) дáран хайран
 мин дáрихли(хlá), ва ахlлан хайран мин
 ахlлихlú(хlá), ва завжан хайран мин
 завжихlú(хlá), ва адхилхlулжанната ва

ализхly(xlá) мин Iазáбилкъабри ва Iазáбиннар"

«Йа Аллах! Гечде Ахь цунна, кьинхетам а бе Ахь цунах, цунах къахете, кьинтIера вала Хьо цунна, иза воьрзу меттиг сийлахь а йе Ахь, иза чохь хир волу меттиг шор а йе Ахь, догIунца а, лайца а, шаца а лийчийча санна кьинош дIадаха Ахь цуьнан, цIена йоцучу хIумнах кIайн духар дIацIанлуш санна шен кьиноьх дIацIанве Ахь иза, цуьнан хиллачу хIусамал дика хIусам а ло Ахь цунна, цуьнан охIлунал дика охIлу а ло Ахь цунна, цуьнан хиллачу хIусамненал (зуда елахь: хIусамдел – эр ду) дика хIусамнана а ло Ахь цунна, ялсамане чу а вахийта Ахь иза, кошан Iазапах а, цIеран Iазапах а лар ве Ахь иза».

(157)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا، وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا، وَغَائِبِنَا،
 وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا. اللَّهُمَّ مَنْ
 أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَيَّ الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
 فَتَوَفَّهُ عَلَيَّ الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا
 تُضِلَّنَا بَعْدَهُ .

"Аллохлуммагфир лихъаййина, ва
 маййитина, ва шахидина, ва глоибина,
 ва сагурина, ва кабурина, ва закарина
 ва унсана! Аллохлумма ман
 ахъайтахлу минна, фаахъйихлу лалал
 ислами, ва ман таваффаихлу минна,
 фатаваффахлу лалал имани.
 Аллохлумма ла тахъримна ажрахлу ва
 ла тудилланна бадах!"

«Йа Аллах! Тхан дийначарна а гечде Ахъ,
 тхан беллачарна а гечде Ахъ, кхузахъ

болчарна а гечде Ахь, кхузахь боцучарна а гечде Ахь, тхан кегийчарна а, бакхийчарна а гечде Ахь, божаршна а, зударшна а гечде Ахь. Йа Аллах! Айхьа тхox дийна вуьтуш верг, йа керла дуьнен чу воккхуш верг Ислам-дин тӀехь хилийта Ахь, Айхьа тхox волуьйтуш верг - Ийманна тӀехь валар нисде Ахь цуьнан. Йа Аллах! ХӀокхунна хилларг санна болчу мелах тхо ма даха Ахь, хӀокхул тӀаьхьа тхо тиларчу а ма дахийта Ахь».

(158)

اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بَنَ فُلَانَ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ
جَوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ،
وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاعْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ

إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ .

"Аллохлумма инна (веллачун це йоккхур ю) фú зимматика ва хьабли живáрика, факъихлú мин фитнатил къабри ва Iазáбиннáри, ва анта ахллулвафáи валхьяккъи, фагIфир лахлú вархьамхлу, иннака антал гIофúруррохьúм"

«Йа АллахI! “Хьенехан кIант Хьенех” (веллачуьнан це йоккхур ю, стаг велахь а, йа зуда елахь а) Хьан керахь а ву, Ахь ларвеш а ву, иза ларве Ахь кошан питанах а, цIеран Iазапах а. Бакъдолуш, Хьо тешаман да а, нийсонан да а ву, гечде Ахь цунна, кьинхетам а бе Ахь цунах, баккъалла а Хьо ву Гечдеш верг а, Кьинхетам беш верг а».

(159)

اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ احتَاجُ إِلَى رَحْمَتِكَ،
 وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَرِّدْ
 فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ .

"Аллохлумма лабдука вабну аматика,
 ихътажа ила рохъматика, ва анта
 гланийюн лан лазабихи. Ин кана
 мухъсинан фазид фу хъасанатихи, ва
 ин кана мусуан фатажаваз ланхли"

«Йа Аллах! Хъан лай а, Хъан лай йолчу
 зудчун клант а Хъан къинхетам оьшуш ву,
 ткъа Хъо цунна лазап ца дича а зен хуьлуш
 вац, нагахъ санна иза дика стаг хиллехъ
 цуьнан дика гуллакхаш сов даха Ахъ,
 нагахъ санна иза вон стаг хиллехъ цуьнан
 вон гуллакхаш тидаме ма лаца Ахъ».

56. Берана тІехъ докъу ламаз деш
дан деза доІа.

(160)

اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ .

"Аллохлумма аіизхІу мин Іазабил
къабри!"

«Йа Аллах! Кошан Іазапах лар де Ахъ
иза».

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَذُخْرًا لِوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعًا
مُجَابًا. اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا وَأَعْظِمْ بِهِ
أَجُورَهُمَا، وَالْحَقُّهُ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ
فِي كِفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ

الْجَحِيمِ، وَأَبْدَلُهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا
 خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَأَسْلَافِنَا،
 وَأَفْرَاطِنَا، وَمَنْ سَبَقَنَا بِالْإِيمَانِ .

"Аллохлуммажлалхлү фаратан ва
 зухран ливалидайхли ва шафулан
 мужабан, аллохлумма саккъил бихлү
 мавазунахлума, ва алзим бихлү
 ужурахлума, ва алхыкълхлү бисолихъл
 муъминуна, важлалхлү фу кафалати
 Иброхлума, ва кълхлү бирохъматика
 лазабал жахуми, ва абдилхлү даран
 хайран мин дарихли, ва ахлан хайран
 мин ахлихлү. Аллохлуммагифир
 лиаслафина, ва афротина ва ман
 сабакъона бил уман"

«Йа Аллах! Цунах цуънан дена-нанна
 тейоглчу хенахъ цаършинна карор йолу

ял а, длайиллина хазна а йе Ахь, шена жоп лур долу шафат дийр дерг а де Ахь цаьршинна цунах. Йа Аллах! Цаьршинан терзанаш цуьнца дазде Ахь, цаьршинан ял цуьнца йоккха йе Ахь, Хьайх тешаш хиллачу дикчу нахах дла а тоха Ахь иза, Ибрахим-пайхамара дола деш а хилийта Ахь иза, Хьайн кьинхетамца жобжахатин лазапах лар а де Ахь иза, цуьнан хьалха хилла хлусам кхин а дикчуьнца хийца Ахь, цуьнан охлу кхин а дикчу охлунца хийца Ахь. Йа Аллах! Тхан хьалхалерачарна а гечде Ахь, тхан тлаьхьарчарна а гечде Ахь, Хьох тешарехь тхол хьалха боьвллачарна а гечде Ахь».

(161)

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلَفًا، وَأَجْرًا.

"Аллохлуммажлалхлу ланá фаратлан, ва

салафан ва ажран"

«Йа Аллах! Тхуна цунах ял йе Ахь, хьалха карор долу дика а де Ахь, мел а бе Ахь».

57. Тезетахь деш долу дола.

(162)

إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أُعْطِيَ وَكُلُّ شَيْءٍ
عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى... فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ.

"Инна лиллахи ма ахаза, ва лаху ма атио, ва куллу шайъин индаху биажалин мусамман.., фалтасбир валтахьтасиб"

«Бакъдолуш, Дала Шена длаэцнарг Цуьнан ду, Цо делларг а Цуьнан ду, массо хума Цунна гергахь хан тоьхна а ду. Собаре хила хьо, хьайна мел хиларга дог дохуш а хила хьо».

أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاكَ وَغَفَرَ
لِمِيتِكَ .

"Alzamallóxly ажрака, ва ахьсана
Iazáака, ва глафара лимаЙйитик"
«Дала хьан ял сов йоккхийла, хьан синтем
хаз а бойла, хьан веллачунна геч а доЙла».

**58. Велларг каш чу вуьллуш деш
долу доIа.**

(163)

بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ .

"БисмиллáхI, ва Iалá суннати
расу́лиллáхI".

«АллахIан царца, АллахIан Элчан суннат
тIехь».

59. Велларг дIавоьллинчул тIаьхьа деш долу доIа.

(164)

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ تَبِّتُهُ .

"АллохIуммагIфир лахIу, аллохIумма саббитхIу"

«Йа АллахI! Гечде Ахь цунна. Йа АллахI! Хьайгара ницкъаца чIагIве Ахь иза».

60. Кешнашка зерате вахча деш долу доIа.

(165)

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَآحِقُونَ
وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ

أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ.

"Ассала́му Іалайкум, ахІладдийáри
минал муъминúна валмуслимúна, ва
инна́ инша́алло́хлу бикум ла́хъикъúна,
ва йархъамулло́хлул мустакъдимúна
минна́ валмустаъхирúна, асъалулло́хла
ланá ва лакумул Іáфийата"

«Делера маршалла хуьлда шуна, хІокху
хІусамийн охІлу, АллахІах тешаш
хиллачарах берш а, бусалба хиллачарах
берш а. Дала мукъалахъ, тхо а шух дІакхе-
тар долуш ду. Дала вайх хьалхабоьвл-
лачарна а, тІаьхъабогІурболчарна а геч-
дойла. Ас Деле тхайна а, шуна а кьинхе-
там боьху».

61. Мох баьлча деш долу доІа.

(166)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا .

"Аллохлумма иннү асъялука хайрахлá, ва алузу бика мин шаррихлá"
«Йа Аллах! Ас Хьоьга доьху цуьнан дика, со Хьоьца лар а ло цуьнан вонах».

(167)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا،
وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا،
وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ .

"Аллохлумма иннү асъялука хайрахлá, ва хайра ма фúхлá, ва хайра ма урсилат бихли, ва алузу бика мин шаррихлá, ва шарри ма фúхлá, ва

шарри ма урсилат бихI"

«Йа АллахI! Ас Хьоьга доьху цуьнан дика а, цуьнца долу дика а, и мох балийтина долчу бахьанин дика а, со Хьоьца лар а ло цуьнан волах, цуьнца долчу волах а, цуьнан бахьанин волах а».

62. Стигал кьевкьича деш долу доIа.

(168)

سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
مِنْ خِيفَتِهِ .

"Субхьяналлази йусаббихьурраIду
бихьамдихI, валмалаIкату мин
хIфатихI"

«Сийлахь Цена ву, Ша хестош тасбихь деш стигал кьекьаш верг, малийкаш а Шех кхоьруш Шена тасбихь деш верг».

63. ДогІа дехаран доІанаш.

(169)

اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا مَرِيْعًا، نَافِعًا غَيْرَ
ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ .

"Аллохлуммаскѣина гайсан мугіусан,
маріан, марілан, нафилан гайра
доррин, Іажилан гайра ажил"

«Йа Аллах! Ахь тхуна догІа дайта Ахь,
тхуна го деш долу, тхуна дика деш долу,
ораматаш кхиош долу, тхуна зене доцуш
пайдане долу, сихонца дайта Ахь иза,
гІаьхьа ца тоттуш».

(170)

اللَّهُمَّ أَغْنِنَا، اللَّهُمَّ أَغْنِنَا، اللَّهُمَّ أَغْنِنَا .

"Аллохлумма агісна, аллохлумма
агісна, аллохлумма агісна"

«Йа Аллах! Го де ахь тхуна (дога дайтарца), йа Аллах! го де Ахь тхуна, йа Аллах! го де Ахь тхуна».

(171)

اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَأَنْشُرْ
رَحْمَتَكَ، وَأَخِي بَلَدَكَ الْمَيِّتَ .

"Аллохлуммаскьи Ибадака ва бахлаимака, ваншур рахьматака, ва ахьи баладакал маййит"

«Йа Аллах! Хьайн лайшна а, Хьайн дийнаташна а дога ло Ахь, Хьайн кьинхетам баржа а бе Ахь, делла долу хлара Хьайн латта ден а де Ахь».

64. Дога доглуш гича деш долу дога.

(172)

اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا .

"Аллохлумма соййибан нафилан"
«Йа Аллах! Пайдане дика догла де Ахь
цунах».

**65. Догла деанчул тлаьхьа деш долу
зикр.**

(173)

مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ .

"Мутирна бифадлиллахли, ва
рахьматихи"
«Аллахлан комаьршаллийца а, Цуьнан
кьинхетамца а догла деана вайна».

**66. Стигал мархех цлан яр доьхуш
деш долу дола.**

(174)

اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الْآكَامِ
وَالظَّرَابِ، وَبُطُونِ الْأَوْدِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ .

"Аллохлумма хъавáлайна ва лá
lалайна, аллохлумма lалал áками
ваззирóби, ва бутlунил авдийати ва
манáбитишшажар"

«Йа АллахI! Тхуна гонахъа дайта Ахъ
догла, тхуна те ма дайта Ахъ, (тхуна
теpa дlа а дерза дей) гунаш те а,
лаъмнийн баххъаш те а, тогленаш чу а,
диттийн орамаш те а дайта Ахъ иза».

67. Бутт гича деш долу дола.

(175)

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ،
وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا

وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ .

"Аллохлу акбар! Аллохлумма ахиллахлу
лалайна бил амни, вал умани,
вассаламати вал ислами, ваттавфики
лима тухьиббу роббана ва тардо.
Роббуна ва роббукаллохлу!"

«Аллах! воккха ву массо хлумнал. Йа
Аллах! Иза кхетар тхуна маршо а, Ийман
а долуш де Ахь, парглато а, Ислам а долуш
де Ахь, Хьайна дезарг дан тхуна ницкь
луш – хай тхан Эла – Хьой реза верг дан
тавфикь а луш. Тхан Дела а, хьан Дела а
Аллах! ву».

**68. Суьйранна марха достуш деш
долу дола.**

(176)

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَأَبْتَلَتِ العُرُوقُ، وَثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ

شَاءَ اللَّهُ .

"ЗахIабаззамау, вабталлатилIурукъу
ва сабатал ажру, иншáаллóхI"
«Хьогалла а дIа ели, пхенаш а тIун дели,
Дала мукъалахь мел а хили».

(177)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ
شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي .

"АллóхIумма иннI асълука
бирахъматикаллатI василат кулла
шайъин, ан тагIфира лI"
«Йа АллахI! Ас Хьан массо хIума
чулоцуш болчу кьинхетамца доьху
Хьоьга, гечде Ахь суна».

69. Яа хIума яале деш долу доIа.

(178)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

«Шух цхьаъ яа хIума яа волалуш хилахь цо олийла:

“АллахIан царца” بِسْمِ اللّٰهِ .

ткъа нагахь санна иза доьххъара ала вицлахь, цо олийла:

بِسْمِ اللّٰهِ فِيْ اَوَّلِهِ وَاٰخِرِهِ .

"Бисмиллáхи фú аввалихIú ва áхирхI"

“АллахIан царца, доьххъара дуьйна схьа а, тIаьххъара хIара чекхйолуш а”».

(179)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Шух цхьанна Дала рицкъа а дина яа хIума яайахь, цо олийла:*

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ.

"Аллохлумма барик ланá фúхли, ва атпимнá хайран минхлү"

«Йа Аллах! Беркат де Ахь тхуна цунах, цул диканиг а ло Ахь тхуна»».

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ .

"Аллохлумма барик ланá фúхли, ва зиднá минхлү"

«Йа Аллах! Беркат де Ахь тхуна цунах, кхин а сов а яккха Ахь тхуна иза».

70. Яа хlума йиъна ваьлча деш долу до!а.

(180)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا، وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ
غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ .

"Алхъамду лиллáхиллазú атlламанú хláза, ва разакъанúхli мин гlайри хъавлин миннú ва лá къуввахl"

«Хастам бу Аллахlана, суна хlара яйна волчу, суна цунах рицкъ дина волчу, сан цу тlехь гlора а дацара, ницкъ а бацара».

(181)

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ
مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ، وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا .

"Алхъамду лиллáхli хъамдан касúран, тlаййибан, мубáракан фúхli, гlайра макфиййин, ва лá муваддаин, ва лá мустагlнан lанхly, роббанá"

«Хастам бу Аллахlана дуккха а, дика а, беркате а болу, даим бан беза хастам бу Цунна, чекх бер боцу хастам бу Цунна, вай бан безаш болу, оьшуш болу хастам бу

Цунна, хлай тхан Эла (долина жоп ло Ахь)».

**71. Хьешо, шена яа хлума елла
волчу хлусамдена деш дола.**

(182)

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِي مَا رَزَقْتَهُمْ، وَاعْفِرْ لَهُمْ
وَارْحَمَهُمْ .

"Аллохлумма барик лахлум фима
разакътахлум, вагфир лахлум,
вархьамхлум"

«Йа Аллах! Хюкхарна Айхья деллачу
рицкъанах беркат де Ахь, хюкхарна геч а
де Ахь, кхерах кьинхетам а бе Ахь».

**72. Шена хи деллачунна деш
долу дола, я шага хи дехначо деш**

долу доџа.

(183)

اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي.

"Аллóхлума атллим ман атламанú,
васкџи ман сакџóнú"

«Їа Аллах! Суна ја хлума еллачунна ја
хлума ло Ахь, суна хи малийначунна хи а
мала де Ахь».

**73. Шега марха дастиџтинчарна деш
долу доџа.**

(184)

أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ
الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ.

"Афтлара лндакумуссóимúна, ва акала
тлóлáмакумулабрóру, ва соллат

Іалайкумулмалаікахі!"

«Марханаш кхобучара марха достийла шуьгахь, шун даар дикчу наха а дуийла, малийкаша кьинхетам а, дика а доьхийла шуна».

74. Шена хьалха яа хІума йиллича, марха долчо дан дезарг.

(185)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Шух цхьаь тойне кхайкхича жоп дала деза аш. Ткъа нагахь санна шен марха делахь, царна доІа дан деза, шен марха дацахь яа хІума яа еза».*

75. Марха долчо, шега цхьамма вониг аьлча ала дезаш дерг.

(186)

إِنِّي صَائِمٌ، إِنِّي صَائِمٌ .

"Инні соім, инні соім"

«Бакъдолуш, сан марха ду, бакъдолуш, сан марха ду».

76. Доххъара стом кхоллалучу хенахь шена стом гинчо деш долу дола.

(187)

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي
مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي
مُدَّنَا.

"Аллохлумма барик ланá фú самаринá,
ва бáрик ланá фú мадинатинá, ва
бáрик ланá фú соинá, ва бáрик ланá

фú муддина́"

«Йа Аллах! Тхуна тхан стоьмашца беркат де Ахь, тхуна тхан шахьарехь беркат де Ахь, тхуна тхан саьхьашца беркат де Ахь, тхуна тхан кенашца беркат де Ахь».

77. Хьоршам тоьхча дан деза до́а.

(188)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

«Шух цхьамма хьоршам тохахь, цо олийла:

"Алхьамду лилла́х!" اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ

“Хастам бу АллахIана”

тIаккха цо и аьлча, цуьнан вешо, йа накьосто цуьнга олийла:

"Йархьамукаллох!"   يَرْحَمُكَ اللهُ

"Дала кьинхетам бойла хьох"

тIаккха шега "Дала кьинхетам бойла хьох" аьлча, цо олийла:

يَهْدِيكُمْ اللهُ وَيُصْلِحُ بِالِكُمْ

"ЙахIдIкумуллохI   ва   йуслихьу
баIакум"

"Дала нийсачу некъа тIе нисдойла шу,
шун хьал а то дойла Цö"».

**78. Нагахь санна керста стага
хьоршам а тоьхна, Далла хастам
бахь, цуьнга ала дезаш дерг.**

(189)

يَهْدِيكُمْ اللهُ وَيُصْلِحُ بِالِكُمْ .

"ЙахIдIкумуллохI   ва   йуслихьу
баIакум"

«Дала нийсачу некъа тIе нисдойла шу,
шун хьал а нисдойла Цо».

79. Зуда ялийначунна деш долу доIа.

(190)

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا

فِي خَيْرٍ.

"БáракаллóхIу лака, ва бáрака Iалайка
ва жамала байнакумá фú хайр"

«Дала беркат дойла хьох, Дала беркат
дойла хьуна, Дала диканна тIехь цхьана а
тохийла шуьшиь».

80. Зуда ялийначо, йа говр, йа эмкал эцначо деш долу доIа.

(191)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам
а хуьлда цунна – аьлла:

*«Нагахь санна шух цхьамма зуда ялайахь,
йа шена ялхо ялайахь, цо олийла:*

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا
عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا
عَلَيْهِ.

"Аллохлумма инни асьалука хайрахла
ва хайра ма жабалтахла lалайхли, ва
аlузу бика мин шаррихла ва шарри ма
жабалтахла lалайхл"

"Йа Аллах! Ас хlокхун дика доьху
Хьoьга, хlара Ахь кхуллучу хенахь Ахь
кхуьнца кхоьллина долу дика а доьху
Хьoьга. Со Хьoьца ларло хlокхун вонах,
хlара Ахь кхуллучу хенахь Ахь кхуьнца
кхоьллина долчу вонах а".

*Нагахь санна шух цхьамма шена тle хаа
хlума эцахь а и санна доla дойла цо».*

**81. Шен хIусамненаца гIулкх
хилале хьалха дан деза доIа.**

(192)

بِسْمِ اللّٰهِ، اللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ
الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا.

"БисмиллáхI, аллóхIумма жаннибнá
ашшайтIóна, ва жаннибишшайтIóна мá
разакътанá"

«АллахIан царца. Йа АллахI! Тхойшиь
шайтIанах лар де Ахь, Айхьа тхойшинна
лур долчу берах а шайтIа генадаккхе, иза а
шайтIанах лар де Ахь».

82.. ОьгIаз вахча дан деза доIа.

(193)

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

"Alúзу биллáхи минашшайтióнир-
рожiм"

«Аллахiаца ларло со, Цо шена генадаьк-
кхинчу шайтiанах».

**83. Цхьа бала болуш верг шена
гинчо деш дола.**

(194)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ
وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا.

"Алхьамду лиллáхiиллазiу iáфáну
миммабталáка бихi, ва фаддалани
iалá касiрин мимман халакьа
тафдiлан"

«Хастам бу Аллахiана, хьуна белла болчу
баланах со хьалха витина волчу, Ша
кхоьллинчу хiуманашна тiехь дуккха а
хiуманца со гiоли вина волчу».

84. Цхъанхъа ша хиъна Іаш велахъ дан деза доІа.

(195)

Іумара кІанта ІабдуллахІа – Дела реза хуълда цаьршинна – дийцина: «Делан Элча – Делера салават а, салам а хуълда цунна – цхъана “мажлисахъ” хиъна Іаш волуш, оха дагар дора цо ша хъалагІаттале 100-зза олуш:

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ
الْعَفُورُ.

"РоббигІфир лú ва туб Іалайа, иннака антаттаваббулгІафúр"

"Сан Дела, суна гечде Ахъ, сан тоба къобал а де Ахъ, бакъдолуш, Хъо ву тоба къобал деш верг а, гечдеш верг а"».

**85. Мажлисехъ дийлинчу хІуманаш-
на долу каффарат.**

(196) سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

"Субхъáнакалла́хІумма ва бихъамдика,
ашхIаду алла́ ила́хIа илла́ анта,
астагIфирука ва атубу илайк"

«Цена ву Хьо йа АллахI, хастам а бу
Хьуна. Ас тешалла до Хьо воцург кхин
Дела вац аьлла, Хьоьгара гечдар а доьху
ас, Хьоьга тоба а до ас».

**86. Шега «Дала гечдойла хьуна»
аьллачунна деш долу доIа.**

(197)

"Ва лака!"

وَلَكَ

«Дала гечдойла Хьуна а».

**87. Хьайна цхьа дика динчунна дан
деза дола.**

(198)

جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا.

"Жазáкаллóху хайран"

«Дала диканца бекхам бойла хьуна».

**88. Дала шайца Даджалах лар веш
долу хлумнаш.**

(199)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Сура*т "АлкахIф" тIера хьалхара итт аят Iамийнарг Даджалах лар вийр ву».

Кхин а, ламаз дIадерзадале, аттахиййат дешначул тIаьхьа Даджалан питанах лар ве аьлла Деле доIа дан деза.

89. Шега цхьамма «Суна Дела доьхьа дукха веза хьо» аьллачунна деш долу доIа.

(200)

أَحَبُّكَ الَّذِي أَحَبَّبْتَنِي لَهُ .

"АхьаббакаллазIу ахьабтанIу лахI"

«Шен доьхьа хьуна со везаш волчу АллахIана везийла хьо».

90. Шена даьхни кховдийна чунна, йа шена ахча кховдийна-чунна деш долу доIа.

(201)

بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ .

"Баракаллоху лака фи ахлика ва малика!"

«Дала беркат дойла хьуна хьан доьзалах а, хьан даьхнех а».

91. Ша декхар духадерзош, шегга декхар деллачунна деш долу доIа.

(202)

بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ
السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ .

"Баракаллоху лака фí ахлика ва ма́лика, иннама́ жазáуссалафил хьамду вал адáу"

«Дала беркат дойла хьуна хьан доьзалах а,
хьан даьхнах а. Декхар деллачун бекхам
хастам а, иза юхадерзор а бу-кх».

92.. АллахІаца накьост варх кхьоруш волчо дан деза доІа.

(203)

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ،
وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ .

"АллохІумма иннІ аІузу бика ан
ушрика бика ва ана аІламу, ва
астагІфирука лимá лá аІлам"

«Йа АллахІ! Со Хььца ларло Хььца
накьост варх, сой хууш а волуш, сайна ца
хуучунна гечдар а доьху ас Хьььга».

93. Шега «Дала беркат дойла хьох»

аьллачунна деш долу доӀа.

(204)

وَفِيكَ بَارَكَ اللَّهُ.

"Ва фѳика бѳаракаллохӀ"

«Хьох а, хьуна а Дала беркат дойла».

**94. ХӀара вон билгало ю, йа хӀара
дика ю бохуш долу хӀума шена
гича, йа дага деъча, иза цадезаш
деш долу доӀа.**

(205)

اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ،
وَلَا إِلَهَ إِلَّا غَيْرُكَ.

"АллохӀумма ла тӀайра илла тӀайрука,
ва ла хайра илла хайрука, ва ла илахла
тӀайрук"

«Йа Аллах! Цхъа а вон дац билгалонца хуьлуш, муххале а Хьох доьзна ду ша-дерг, Хьобгара доцург дика а дац, Хьо воцург кхин Дела а вац».

95. Ша цхъана хIуманна (машенна, кеманна) тIехуш деш долу доIа.

(206)

بِسْمِ اللّٰهِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ، ﴿ سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ
لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِيْنَ . وَاِنَّا اِلَى رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُوْنَ ﴾، الْحَمْدُ لِلّٰهِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ، الْحَمْدُ
لِلّٰهِ، اللّٰهُ اَكْبَرُ، اللّٰهُ اَكْبَرُ، اللّٰهُ اَكْبَرُ، سُبْحٰنَكَ
اللّٰهُمَّ اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ فَاغْفِرْ لِيْ، فَاِنَّهُ لَا

يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنتَ.

"Бисмиллахли, алхьамду лиллахли,
«Субхъаналлази саххара ланá хláза
ва ма кунна лахlу мукъринина, ва инна
ила роббина ламункъолибун»
Алхьамду лиллахли, Алхьамду
лиллахли, Алхьамду лиллахли, Аллóхlу
акбару, Аллóхlу акбару, Аллóхlу
акбару, Субхъанакаллóхlумма, иннl
заламту нафсl фагlфир лl, фаиннахlу
ла йагlфируззунуба иллá анта"

«Аллахlан царца! Хастам бу Аллахlана.
«Цена ву вайна хlара муьтlахь дина верг,
вай и дан ницкь болуш а дацара.
Бакъдолуш вай вешан Деле доьрзур долуш
а ду». Хастам бу Аллахlана, Хастам бу
Аллахlана, Хастам бу Аллахlана, воккха
ву АллахlI массо хlумнал, воккха ву
АллахlI массо хlумнал, воккха ву АллахlI

массо хлумнал. Цена ву Хьо, йа АллахI, ас айса сайна зулам дина йа АллахI (кьинош леторца), ткъа Ахь гечдехъа суна, бакъдолуш Ахь бен кьиношна геч ца до-кх цхъамма а».

96. Новкъа волуш деш долу дола.

(207)

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ ۞ سُبْحَانَ
الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ . وَإِنَّا
إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ۞ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي
سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا
تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا

بَعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ،
 وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
 وَعَثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ
 فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.

"Аллохлу акбару, Аллохлу акбару,
 Аллохлу акбару, «Субхьяналлазу
 саххара ланá хláза ва má кунна́ лахлу
 мукъринúна, ва инна́ ила́ роббина́
 ламункъолибún» Аллохлумма инна́
 насъалука фú сафарина́ хláзалбирра
 ваттакъва́, ва минала́мали ма́ тардо́.
 Аллохлумма хлаввин лалайна́ сафарана́
 хláза́, ватíви ланна́ бу́дахí. Аллохлумма
 антассóхьibu фиссафари, вал
 халúфату фил ахли, аллохлумма инnú
 alúзу бика мин валса́иссафари, ва

каабатил манзари, ва суйлмункъалаби
фил мали вал ахл"

«Аллах! массо хумнал воккха ву, Аллах!
массо хумнал воккха ву, Аллах! массо
хумнал воккха ву. «Цена ву вайна хлара
муьтахь дина верг, вай и дан ницкъ
болуш а дацара. Бакъдолуш, вай вешан
Деле доьрзур долуш а ду». Йа Аллах!
Оха доьху Хьобга хюкху тхайн новкъа
дахарехь дикалла а, Хьох кхерар а, Хьо
реза волу ламал а. Йа Аллах! Хлара тхан
новкъа дахар тхуна атта де Ахь, хлара некъ
тхуна бац а бе Ахь. Йа Аллах! Хьо ву
тхан накъост хюкху новкъахь, оха тхешан
охлунца буха вуьтуш верг а. Йа Аллах!
Со Хьобца ларло новкъа вахаран халонех,
дегнаш вочу агор хийцадаларх а, вон хало
тлехлоттарх а, сан даьхнина а, охлунна а
зен хиларх а».

Ша шен центе юхавирзича, и лакхахь

дерг а аьлла, кхин а хIара тIетухур ду:

آيُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ.

"Айибуна таибуна, Iабидуна лироббина хьамидун"

«Вай юаа доьрзуш ду, Деле тоба деш долуш, Цунна Iабадат деш долуш, вешан Далла хастам беш а долуш».

97. Юьрта чу воьдуш, йа шахьар чу воьдуш деш долу доIа.

(208)

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ
الأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ
وَمَا أَضَلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنِ. أَسْأَلُكَ
خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا،

وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ أَهْلِهَا، وَشَرِّ مَا
فِيهَا.

"Аллохлума роббассамаватиссабли ва ма азлална, ва роббал арадинассабли ва ма акълална, ва роббашшайатина ва ма адлална, ва роббаррийахьи ва ма зарайна, асъалука хайра хлазихлил къарйати, ва хайра ахлихля, ва хайра ма фухля, ва алузу бика мин шаррихля, ва шарри ахлихля, ва шарри ма фухля"
«Йа Аллах! Хай ворхле стигланийн а, церан ИндагI тедужучу хлуманийн а Дела, ворхле латтанан а, цара шайна тлехь лелош йолчу хлуманийн а Дела, шайтанийн а, цара галбаьхначеран а Дела, механ а, цара дласадаржийначун а Дела, ас доьху Хьобга хлокху юьртан дика, цуьнан охлуанан дика, цунна чохь долчун а дика,

со ларло Хьобца цуьнан вовах, цуьнан
охлуьнан вовах, цунна чохь долчун
вовах».

98. Базар юкъа воьдуш деш дола.

(209)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ،
بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá
шарúка лахI, лахIулмулку ва
лахIулхьамду, йухьйú ва йумúту ва
хIува хьаййун лá йамúту, бийадихIил
хайру ва хIува Iалá кулли шайъин
къадúр"

«АллахІ воцург кхин Дела вац, ша цхъаъ
ву Иза, Цуьнца накъост а вац, паччахьалла
а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, (Шена
луьург) ден во Цо, вала а волуьйту. Иза ша
дийна ву, лийр волуш а вац, Цуьнан
керахь ду ша-долу дика, массо хІуманна
тІехь ницкъ кхочуш а ву Иза».

**99. Ша тІехь дІавоьдуш долчу
дийнато хьоршам тоьхча олуш
дерг.**

(210)

بِسْمِ اللّٰهِ

"БисмилләхІ"

«АллахІан царца!»

**100. Новкъа волучо буха вуьс-
сучунна деш долу дола.**

(211)

أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهَ الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ .

"Аставдиукумуллóхlаллазú лá тадúлу
вадáилухl"

«Ас Дела кера дlаделла lад дуьту шу, Шен
кера делла цхьа а хlума дан ца дайтуш
волчу».

**101. Цlахь вуьссуш волчо
новкъа волучунна деш долу доlа.**

(212)

أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ
عَمَلِكَ .

"Аставдиуллóхlа дúнака, ва амánатака
ва хавátúма lамалик"

«Ас Дела керахь дуьту хьан дин а, хьо
ларвар а, хьан lамалийн чаккхенаш а».

(213)

زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسِّرَ لَكَ
الْخَيْرَ حَيْثُمَا كُنْتَ .

"Заввадакаллохлуттакъва, ва глафара
занбака, ва йассара лакалхайра
хъайсумá кунта"

«Аллах!а Шех кхерар сов доккхийла хъан,
хъан къиношна геч а дойла Цо, хьо
стенггахъ велахъ а, дика дар атта а дойла
Цо хъуна».

102. Новкъа вьдуш волуш тасбихъ дар а, такбир дар а.

(214)

Жабира дийцина –Дела реза хуьлда цунна:
«Оха тхаьш новкъа доьлхуш долуш,
лекхачу метте хъаладовлуш хилча:

"Алло́хлу акбар"

اللَّهُ أَكْبَرُ

“АллахI массо хIумнал воккха ву” алара,
тхаш лохчу метте охьадуьссуш хилча:

"Субхьяналло́хI"

سُبْحَانَ اللَّهِ

“АллахI цIена ву массо эшамах” алара».

**103. Новкъа воьдуш волчо
Iуьйкъанна деш долу доIа.**

(215)

سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ، وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا. رَبَّنَا
صَاحِبِنَا، وَأَفْضَلُ عَلَيْنَا عَائِداً بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ .

"СаммаIа са́миIун бихьямдилла́хIи ва
хьусни бала́ихIу Iалайна. Роббанá
со́хьибна́, ва афдил Iалайна, Iа́изан
билла́хIи минанна́р"

«Хезаш волчунна хези (шена хезначо да а кхача дойла) оха Аллахлана беш болу хастам, Цо тхуна динчу нилматашна а, цо тхоьга еллачу халонна а. ХІай тхан Эла! Тхуна некъан накъост хила Хьо, тхо царах лардай, тхох къинхетам а бе Ахь».

**104. Цхъана хІусаме воьссинчо дан
деза доІа, ша новкъа ваьлла
волуш делахь а, йа вуьшта
делахь а.**

(216)

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.

"АІузу бикалимáтиллáхиттáммáти мин шарри мá халакъ"

«Со ларло Аллахлан кхачаме долчу дешнашца, Цо кхоьллинчу массо хІуманнйн вонах».

105. Цхъанхъа ваханчара цIавеанчо деш долу доIа.

(217)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ،
وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيُونَ
تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ
وَعَدَّهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá шарúка лaхI, лaхIулмулку ва лaхIулхьамду ва хIува Iалá кулли шайъин къодúр. Áйибúна, тáибúна, Iáбидúна лироббинá хьáмидún. СадакъаллóхIу ваIдахIу, ва насара IабдахIу ва хIазамал ахьзáба вахьдахI"
«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхъаъ ву Иза, Цуънан накъост а вац. Паччахьалла а

Цуьнан ду, хастам а Цунна бу. Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву. Вай юха доьрзуш ду, Деле тоба деш долуш, Цунна Ибадат деш долуш, вайн Далла хастам беш а долуш. АллахIа Шен ваIд кхочуш йина, Шен лайна гIо а дина, Ша цхьамма тобанаш эша а йина».

**106. Шена хазахеташ долу хIума,
йа шена халахеташ долу хIума
шега кхаьчначо ала дезарг.**

(218)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – шена хазахеташ долу хIума шега кхаьчча олуш хилла:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ .

"Алхьамду лиллáхIиллазú биниIмати-хIú татиммуссóлихьáт"

«Хастам бу Аллахана, Шен ниіматца дика хІумнаш кхочуш хуьлуш волчу».

Ткъа шена халахеташ долу хІума шега кхъачча цо олуш хилла:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ .

"Алхъамду лиллáхІи Іалá кулли хъáл"

«Аллахана хастам бу муьлхха хьолехь а».

**107. Пайхамарна – Делера салават а,
салам а хуьлда цунна – салават
дилларан дозалла.**

(219)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «Суна цхъа салават диллинчунна, АллахІа цунна итт салават дуьллур ду».

(220)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Сан кошах шаьш цхьа хлума даздеш йолу меттиг ма елаш, суна салават а диллалаш, бакъдолуш, шу миччахь делахь а, аш суна салават диллича иза собга схьакхочу шуна».*

(221)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Баьрмециг стаг ву, со шена гергахь хьахош хезча суна салават ца диллинарг».*

(222)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Баккъалла а, Делан малийкаш ду дуьнен тIехь дIасалелаш, сан умматIо собга делла салам собга схьакхачош».*

(223)

Кхин а дош ду Пайхамаран – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Собга цхьамма а салам лур дац, АллахIа сан са суна юхаделла бен, собга цунна салам юхадалийтa».*

108. Салам далар даржо дезар.

(224)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Шу ялсамане гIур дац аш Ийман диллалц, шу кхоччуш Ийман долуш а хир дац, шу вовший деззалц. Ас шу вовший дезар долу хIума дийца шуна? Шайна юкьахь салам далар даржа де!»*

(225)

Гаммара аьлла – Дела реза хуьлда цунна : *«Шецa кхо хIума гулдинчо шеца Ийман гулдина: нийсонна тIехь хилар, массаьрга*

*а салам далар, ша миска велахь а сагла
луш хилар».*

(226)

Гумара кІанта ІабдуллахІа – Дела реза
хуьлда цаьршинна – дийцина, цхьана стага
Пайхамаре – Делера салават а, салам а
хуьлда цунна – хаьттира аьлла: *«Муьлха
агІор лелийча хир ду Ислам уггар гІоли?»*
Цо тІаккха цунна жоп делира: *«Нахана яа
хІума яош сагла а даккха ахь, хьайна
воьвзачуьнга а, ца воьвзачуьнга а салам а
.ло ахь».*

**109. Керста стага шега салам
делча, цунна юха дала дезан жоп.**

(227)

Пайхамара – Делера салават а, салам а
хуьлда цунна – аьлла: *«Нагахь санна
шуьга Жайнин охІуно салам лахь аш ала:*

"Ва Іалайкум"

وَعَلَيْكُمْ

«Шуна а хуьлда».

**110. НІаьна (боргіал) кхойкхуш хезча,
йа вир Іехаш хезча деш долу доІа.**

(228)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Нагахь санна шайна нІаьнеш кхойкхуш хазахь, АллахІе къинхетам а, комаьршалла а еха, бакъдолуш, царна малийк гина шуна. Ткъа нагахь санна шайна вир Іехаш хазахь, шайтІанах ларло АллахІаца, бакъдолуш цунна шайтІа гина шуна».*

**111. Буьйсанна жІаьлеш уьгІча дан
деза доІа.**

(229)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуылда цунна – аьлла: «Нагахь санна шайна буйсанна жIаьла летиш хазахь, йа вир Iexаш хазахь, АллахIе шайш царах лардар деха, бакъдолуш, царна шуна ца гуш дерг го шуна».

**112. Айхьа цхьанна вониг аьлলেখь,
цунна дан деза доIа.**

(230)

اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً
إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

"АллохIумма фааййума муъминин сабабтухIу, фажIал зIлика лахIу къурбатан илайка йавмал къийIамати"
«Йа АллахI! Ас шена вониг аьлла волчу, Хьох тешаш волчу стагана иза къемат

дийнахь Хъайна герга вуьгу бахъана де
Ахь цунахь».

113. Бусалба стаг хастош хилча ала дезарг.

(231)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам
а хуьлда цунна – аьлла: *«Нагахь санна шух
цхьаь бусалба стаг ца хастийча ца волуш
хилахь, цо олийла: “Суна иштта хета
Хьенех (це яккха еза кхузахь), ткъа иза
дика вевзаш верг АллахI ву, ас АллахIана
хьалха цхьа а цIан ца во, суна иза иштта
а, вуьшта а вуй хаьа” – ала деза цо,
нагахь санна иза шена хууш делахь».*

114. Шена цхьамма диканиг олуш хезначо ала дезаш дерг.

(232)

اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَأَعْفِرْ لِي مَا
لَا يَعْلَمُونَ، وَاجْعَلْ لِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ.

"Аллохлумма ла туахизни бимá
йакъулуна, вагфир ли ма ла
йалламуна, важлални хайран мимма
йазуннун"

«Йа Аллах! Цара суна олуш долчунца
соьгара бехк ма баккха Ахь, царна ца
хууш дерг суна геч а де Ахь, со царна
моьттучал гюли а ве Ахь».

**115. Хьаж деш а, Гумрат деш а
дан дезаш долу «Талбийат»
(Лаббайк).**

(233)

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ

الْحَمْدَ، وَالنَّعْمَةَ، لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ .

"Лаббайкаллохлумма лаббайк,
лаббайка ла шарика лака лаббайк,
инналхьамда, ваннимата, лака
валмулк, ла шарика лак"

«Со муьтлахь волуш ладуглуш ву Хьобга йа
АллахI, Со муьтлахь волуш ладуглуш ву
Хьобга, Хьуна муьтлахь волуш Хьобга
ладуглуш ву со, цхьа а накьост вац Хьобца,
Со муьтлахь волуш ладуглуш ву Хьобга.
Бакьалла а, хастам а, ниьмат а Хьан ду,
паччахьалла а Хьан ду, цхьа а накьост вац
Хьобца».

**116. Таваф деш волуш, Таьржа
тулг болчу аглон те кхьачча
такбир дан дезар.**

(234)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – цхъана дийнахь тIаваф дина эмкална тIехь а волуш, ткъа ша оцу агIон тIе кхаьчча, шегара цхъа хIума цунна тIе а хъажа йой, «АллахIу акбар» олуш хилла цо.

**117. Йаманий цIе йолчу агIонна а,
Iаьржа тIулг болчу агIонна а
юккъахь деша дезаш дерг.**

(235)

﴿ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ

حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴾.

«Роббанá áтинá фиддунйá хъасанатан ва фил áхироти хъасанатан, ва къинá Iазáбаннár».

«Тхан Дела! Тхуна дуьненахь а дика ло Ахь, эхартахь а дика ло Ахь, цIаран лазапах тхо лар а де Ахь»

**118. Сафа а, Марва а це йолчу
шина лома тIехь деш долу дола.**

(236)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ша Сафа-ломана герга кхаьчча хIара аят а доьший, олуш хилла:

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾

«Иннассофа́ валмарвата мин шалá-ириллáхI»

«Баккъалла а, Сафа а, Марват а АллахIан билгалонех бу» «Ас доладо Дала долий-начунна тIера».

ТIаккха Сафа тIе хьалаваьлла иза, шена Хьаьжин ца гуче кхаччалц, тIаккха къилбехьа цIентIе а вирзина цо аьлла:

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ .

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ،
وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ .

"Аллохлу акбару, Аллохлу акбару,
Аллохлу акбару. Ла илахла иллаллохлу
вахьдахлу ла шарика лахл, лахлулмулку,
ва лахлулхьамду ва хлува лала кулли
шайъин къодур. Ла илахла иллаллохлу
вахьдахл, анжаза вадахл, ва насара
лабдахл, ва хлазамал ахьзаба вахьдахл"
«АллахI массо хIумнал воккха ву, АллахI
массо хIумнал воккха ву, АллахI массо
хIумнал воккха ву. АллахI воцург кхин

Дела вац, Цхъаъ ву Иза, Цуьнан накъост а вац. Паччахьалла а Цуьнан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву. Цхъа АллахI воцург кхин Дела вац, АллахIа Шен ваIд чекх а яьккхина, Шен лайна гIо а дина, Ша цхъамма тобанаш изша а йина».

ТIаккха доIа дина цо. Иштта иза кхозза дина цо. ТIаккха Марват тIе ваьлча а изза дина цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна .

119. Iарафатехь деш долу доIа. (9 Зул-ХьиджжахI).

(237)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Уггар дика доIа Iарафатехь дина доIа ду, ткъа ас а, сол хьалха хиллачу пайхамарша а аьлла уггар диканиг хIара ду:*

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá шарIка лaхI, лaхIулмулку ва лaхIулхьамду ва хIува Iалá кулли шайъин къодIр"

«АллахI воцург кхин Дела вац, Цхьаъ ву Иза, Цуънан накъост а вац. Паччахьалла а Цуънан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо хIуманна тIехь ницкъ кхочуш а ву»

**120. Муздалифатехь МашIарул-
Хьарам олучу меттехь деш
долу зикр.**

(238)

Вайн Пайхамар – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – ша хьаж дечу хенахь, ша Iарафатера араволуш, шен эмкална

Къасваана те а хиъна охъаволавелла. Машларул-Хъараме кхаччалц охъа а веана, къилбехъа а вирзина дола дина цо, тIаккха «АллахIу акбар» а, «ЛаилахIа иллаллахIу вахъдахIу ла шарийка лахI» а олуш, Iуьйра хан тIекхаччалц лаьттина иза, тIаккха малх хъалабала герга бахча, иза хъалабалале цигара араваьлла иза.

**121. ТIулгаш кхуьйсучу хенахъ,
хIора тIулг кхуссуш дан деза
такбир.**

(239)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «...тIаккха ша хIора тIулг мел кхуссу такбир дийр ду кхаа меттехъ, тIаккха хъалха а ваьлла, къилбехъа а вирзина дола дийр ду, ши куьг хъала а айдина, доьххъара а, шолгIа тIулгаш кхуьйсучу меттехъ. КхоалгIа

*меттехь тӀулгаш кхуьйсус а такбир дийр
ду, хӀора тӀулг мел кхуссу, ткъа ша ваьлча
латта а ца лаьтташ дӀагӀур ву».*

122. Цецваьлча, а хазахетча деш долу доӀа.

(240)

سُبْحَانَ اللَّهِ

"СубхьяналлӀхӀ"

«Сийлахь цӀена ву АллахӀ».

(241)

اللَّهُ أَكْبَرُ

"АллахӀу акбар"

«АллахӀ массо хӀумнал воккха ву».

123. Шена хазахеташ долу хӀума

шега кхаъчначо дан дезарг.

(242)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – шега шена хазахеташ долу хIума кхаъчча, сужуд деш хилла, Беркате а, Лекха а волчу АллахIана шукр деш».

124. Шен дегIехъ цхьа лазар хааделлачо деш долу доIа.

(243)

Хьайн лозуш йолчу метте хьайн куьг а дилле, кхозза хIара ала:

بِسْمِ اللّٰهِ .

"БисмиллáхI"

«АллахIан царца».

ТIаккха ворхIазза хIара ала:

أَعُوذُ بِاللّٰهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ .

"Alúзу биллáхи ва къудратихI, мин шарри мá ажиду ва ухъáзир"

«Со ларло АллахIаца а, Цуьнан ницкъаца а, сайна сайн дегIехъ карош долчун вонах а, со шех кхоьруш долчу вонах а».

125. Ша цхъанна бIаьрг хилийтарх кхоьруш волчо дан деза доIа.

(244)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: *«Нагахъ санна шух цхъанна ша цецвоккхуш долу хаза хIума гахъ шен вешина тIехъ, йа цуьнан дегIаца, йа цуьнан даьхнийца, цо цунна беркат хилар доьхуш доIа дойла, бакъдолуш, бIаьрг хилар бакъ ду шуна».*

126. ЧIогIа кхерам болчу хенахь олуш дерг.

(245)

"Лá илáхlа иллаллóхl"   لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

«Аллахl воцург кхин Дела вац».

127. Гурба дуьйш, йа вуьшта дийнатана урс хьокхуш а деш долу дола.

(246)

بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ اللَّهُمَّ
تَقَبَّلْ مِنِّي.

"Бисмиллáхlи валлóхlу акбару,
аллóхlумма минка ва лака, аллóхlумма
такъаббал миннú"

«Аллахlан царца хьокху ас, Аллахl массо
хlумнал воккха ву. Йа Аллахl! Хьоьгара
ду хlара, хlинца Хьан доьхьа а ду хlара.
Йа Аллахl! Къобал де Ахь соьгара».

128. Вочу жинийн мекарло юха
тохар доьхуш дан деза до!а.

(247)

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ
بُرٌّ وَلَا فَاغِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَبِرًّا وَذَرًّا،
وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا
يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ،
وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ
بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ.

"Alýзу бикалимáтиллáхиттáммáтиллáтú лá йужáвизухlунна баррун ва лá фáжирун мин шарри мá халакъ, ва

бараа ва зараа, ва мин шарри ма́
йанзилу минассамáи, ва мин шарри ма́
йаIружу фúхIа́, ва мин шарри ма зараа
фил арди, ва мин шарри ма́ йахружу
минхIа́, ва мин шарри фитаниллайли
ваннахIа́ри, ва мин шарри кулли
тIорикъин иллá тIорикъан йатIрукъу
бихайрин, йá рохъмáн"

«Со ларло АллахIан кхачаме долчу
дешнашца, дика стаг а, вон стаг а шайл
тIех валалур воцуш долчу, Цо кхоьллинчу
а, динчу а массо хIуманийн вонах,
стиглара охьадуссучу массо хIуманан
вонах, стигала хьаладолучу массо
хIуманан вонах, лаьтта тIехь
дIасадаьржина долчу массо хIуманан
вонах, лаьтта тIера хьаладолуш долчу
массо хIуманан вонах, буьйсанан а,
дийнан а питанийн вонах, буьйсанна
адамашна тIеобхуш долчеран а вонах,

диканца тѣдоглуш дерг доцург. ХІай
Къинхетаме верг (ас доьху Хьобга)».

129. Гечдар дехар а, тоба дар а.

(248)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а
хуьлда цунна – аьлла: *«АллахІаца дуй буу
ас, ас АллахІе гечдар а ма доьху, тоба а
ма до хІора дийнахь кхузткъе иттаннал
сов».*

(249)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам
а хуьлда цунна –: *«ХІай нах! Тоба де Деле,
бакъалла а ас Деле тоба до шуна хІора
дийнахь бІозза».*

(250)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам
а хуьлда цунна –:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ
الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ .

"АстагӀфируллохӀлал ӀазӀмаллазӀу лӀа
илӀахӀла илла хӀувал хӀаййул кӀаййӀуму,
ва атӀбу илайхӀ"

«Воккхачу АллахӀе гечдар доьху ас, Ша
воцург кхин Дела воцуш волчу, Дийна
волчу, даим волуш волчу, Цуьнга тоба а
до ас» - и аьлла *do la* динчунна АллахӀа
гечдийр ду, бьодучу *tlama* юкӀара и
аьлларг ведда хиллехъ а».

(251)

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават
а, салам а хуьлда цунна –: «Дела Шен
лайнa уггар герга хуьлу хан буйьса юкӀал
*tlaxjal*чул *tlaxha* йолу хан ю, ткӀа
нагахъ санна хьой цу хенахъ Дела хьахош

болчерах хилалахъ, хила хъажа хъо».

(252)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Лай шен Далла герга хуьлуш йолу хан иза Цунна сужуд деш волу хан ю, цу меттехъ дола дар сов даккха аш».*

(253)

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: *«Бакъдолуш сан даг тIе вицвалар дуссу, бакъдолуш ас АллахIе хIора дийнахъ бIозза гечдар а доьху».*

130. Тасбихъ дар а, Далла хастам бар а, «ЛаилахIа иллал - лахI» алар а, такбир дар а.

(254)

Вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «*Хлора дий нахь бюзза хлара аьллагунна:*

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ.

"Субхьяналло́хи ва бихьямдихи"

«Цена ву АллахI, хастам а бу Цунна» аьлла, *цуннан гIалатлонаш дайохур ю, уьш хIурдан чопа санна елахь а».*

(255)

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Иттозза хлара аьлларг:*

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ،
وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Ла ила́хIа иллалло́хIу вахьдахIу ла шарIка лахI, лахIулмулку ва

лахлулхъамду ва хлува Іалá кулли
шайъин къодур"

“АллахІ воцург кхин Дела вац, ша цхъаъ
ву Иза, Цуънца накъост а вац, паччахъалла
Цуънан ду, хастам а Цунна бу, Иза массо
хлуманна тІехъ ницкъ кхочуш а ву” –
*аьлла, цунна мел хир бу, Исмаїлан
кІентех виъ стаг лай волчара кІелхъара
ваьккхинчунна санна».*

(256)

Кхин а аьлла Пайхамара – Делера салават
а, салам а хуьлда цунна –: *«Ши дош ду
маттана ала атта а долуш, терзан тІехъ
деза а долуш, Къинхетаме волчунна дезаш
а долуш:*

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ .

"Субхъаналлôхи ва бихъамдихіú,
субхъаналлôхил Іазім"

“Цена ву АллахІ, хастам а бу Цунна,
цена ву Воккха АллахІ”»

(257)

Кхин а аьлла вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*ХІара дешнаш алар дукха деза суна, шена тIе малх мел кхеташ долчу массо хІумнал:*

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَاللَّهُ أَكْبَرُ.

"Субхьяналло́хи, валхьямду лилла́хи,
ва ла́ ила́хIа иллалло́хIу валло́хIу
акбар"

«Цена ву АллахІ, хастам а бу АллахІана,
АллахІ воцург кхин Дела а вац, АллахІ
массо хІумнал воккха а ву».

(258)

Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «Шух хьаьнга ца хилийтало шена хIора дийнахь эзар дика?» Таккха цуьнга ладугIуш болчарах цхьамма хаьттина: «Муха хилийталур ду тхьогга хIора дийнахь эзар дика?» Цо жоп делла таккха: «Бюзза “СубхьяналлахI” аьллачунна, эзар дика яздо цунна, йа эзар къа дадойъу цуьнан».

(259)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ .

"СубхьяналлохIил Iазими ва бихьамдихI"

“Цена ву воккха АллахI, хастам а бу цунна” – аьллачунна, ялсамани чохь хурман дитт дугIур ду цунна».

(260)

Кхин а аьлла вайн Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*ХIай Къайса кIант IабдуллахI! Ялсаманин хазнашха цъа хазна йовзийта ас хъуна?*»
Цо жоп делла: «*Йовзийтахъа хIай Делан Элча*». ТIаккха Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:
«*Ахъ ала:*

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ .

"Лá хъавла ва лá къуввата иллá биллáхI"

"ГIора а дац, ницкъ а бац АллахIера бен"»

(261)

Кхин а аьлла цо – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «*АллахIана уггар дукха дезаш долу дешнаш хIара диъ ду:*

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَاللَّهُ أَكْبَرُ .

"Субхъаналло́хи, валхъамду лилла́хи,
ва ла́ ила́хи́а иллалло́хи́у валло́хи́у
акбар"

“Цена ву АллахI, хастам а бу АллахIана,
АллахI воцург кхин Дела а вац, АллахI
массо хIумнал воккха а ву” *Церах ахь
муьлххарчуьнца долиьча а башхула яц
хьуна*».

(262)

Делан Элчанна – Делера салават а, салам а
хуьлда цунна – тIевеана хилла цхьа стаг,
тIаккха цо аьлла Делан Элчане – Делера
салават а, салам а хуьлда цунна –: «*Суна
дика дешнаш Iамадехьа, эр дара ас уьш*

даим». Таккха Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ
كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ.

"Лá илáхIа иллаллóхIу вахьдахIу лá шарIка лaхI, аллóхIу акбару кабуран, валхьамду лиллáхIи касуран, субхьяналлóхIи роббиллалáмIна, лá хьавла ва лá кьуввата иллá биллáхIил Iазузил хьакIм"

«АллахI воцург кхин Дела вац, ша цхьаь ву Иза, Цуьнца накьост а вац. АллахI массо хIумнал сов воккха ву, АллахIана дуккха а хастам а бу. Цена ву АллахI, Iаламийн Эла верг. Го́ра а дац, ницкь а

бац, Нуьцкъала а, Хьекъале а волчу
АллахIера бен».

Тпаккха оцу стага аьлла: «И дешнаш сан
Дела хестош ду, ткъа суна хIун ду?»
Тпаккха Пайхамара – Делера салават а,
салам а хуьлда цунна – жоп делла цунна:
«Ахь ала:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي

"АллóхIуммагIфир лI, вархьамнI,
вахIдинI варзукънI"

"Йа АллахI! Гечде Ахь суна, кьинхетам а
бе Ахь сох, нисве Ахь со, рицкъ а ло Ахь
суна"».

(263)

Цхьана стага бусалба дин тIелаьцча,
Пайхамара – Делера салават а, салам а
хуьлда цунна – ламаз Iамош хилла цунна,
тпаккха хIара доIа де оле тIедуьллуш
хилла:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي،
وَارْزُقْنِي.

"Аллохлуммагфир лú, вархъамнú,
вахíдинú, ва íафинú варзукънú"
«Йа Аллах! Гечде Ахъ суна, къинхетам а
бе Ахъ сох, нисве Ахъ со, могшалла а ло
Ахъ суна, рицкъ а ло Ахъ суна».

(264)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а
хуълда цунна – аьлла: «*Бакъдолуш, уггар
деза дола хlара ду:*

“Хастам бу Аллахlана” الْحَمْدُ لِلَّهِ

ткъа уггар деза зикр хlара ду:

“Аллахl воцург кхин Дела вац ” لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

(265)

Кхин а аьлла Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна –: «Дуьсур долуш долу дика дешнаш хIорш ду:

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ .

"Субхьяналло́хIи, валхьямду лилла́хIи, ва лаила́хIа иллалло́хIу валло́хIу акбар, ва ла хьявла ва ла къуввата илла́ билла́хIи"

«Цена ву АллахI, хастам а бу АллахIана, АллахI воцург кхин Дела а вац, АллахI массо хIумнал воккха а ву, АллахIера доцург гIора а дац, ницкъ а бац».

131. Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – муха деш хилла тасбихь?

(266)

Іамра кіанта ІабдуллахІа – Дела реза хуьлда цаьршинна – аьлла: «Суна Пайхамар гира – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – тасбихь доккхуш, шен аьтту куьйгаца».

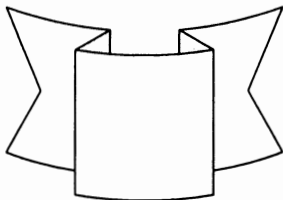
132. Шортга диканаш а, дика гІиллакхаш а дуьйцуш долу хьадис.

(267)

Делан Элчано – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – аьлла: «Буьйса йобллачул тІаьхьа – йа шаьш суьйренга доьвлча – шайн бераш чу а дерзадей, шайна уллохь совцаде аш, бакьдолуш, шайтІанаш дІасадаьржа шуна цу хенахь. ТІаккха и хан дІаяьллачул тІаьхьа, шайн чохь паргІат дита аш уьш, шайн неІарш а дІакьовла аш, Делан це а йоккхуш, бакьдолуш, шайтІано ца йоблла шуна

длакьовлина неI. Шайн хи чудутту
пхьегIаш а длакьовла аш, Делан це а
йоккхуш, шайн кхечу пхьегIашна тIе цхьа
хIума йилле а, уьш а длакьовла аш, Делан
це а йоккхуш, шайн тогарш а дIадайъа
аш».

وَصَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ عَلَيَّ نَبِيَّنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ .

Жайнин чулацам

Гочдархочун дош	3
Жайна яздинчун дешхьалхе	4
Дела хьахоран дозалла.....	6
1. Набарха самаваьлча деш долу зикр	15
2. Духар тїедухуш деш долу дола .	26
3. Керла духар тїедухуш деш долу дола	27
4. Керла духар доьхначунна деш долу дола	28
5. Шен духар охьадуьллуш олуш дерг	29
6. Нишка вьодуш деш долу дола .	29
7. Нишкара араваьлча деш долу дола	30
8. Ламаз эца волалуш олуш дерг .	30
9. Ламаз эцна ваьлча деш долу зикр	31

10.	Хіусамера ара волуш деш долу доІа	33
11.	Хіусам чу волуш деш долу зикр	34
12.	Маъждиге воъдуш деш долу доІа	35
13.	Маъждиг чуволуш деш долу доІа	38
14.	Маъждиг чура араволуш деш долу доІа	40
15.	Азан деш (молла кхойкхуш) хезча деш долу зикр	41
16.	Ламаз дІадихкинчул тІаъхъа деш долу доІанаш	44
17.	РукуІехъ деш долу доІа	58
18.	РукуІера хъалатаЫча деш долу доІа	61
19.	Сужудехъ деш долу доІа	64
20.	Шина сужуд юккъехъ охъа хиъча деш долу доІа	69

21.	Къуръан доьшуш сужуд деш сужудехъ деш долу доӀа	70
22.	ТашаххӀуд (Аттахиййат).....	72
23.	ТашаххӀудал тӀаьхъа дуьллуш долу салават	74
24.	ШолгӀа ташаххӀуд дешначул тӀаьхъа, салам далале деш долу доӀа	77
25.	Ламазехъ салам деллачул тӀаьхъа доьшуш долу зикр (тасбихъ)	90
26.	Цхъа гӀулллакх дале, ша оцу гӀулллакхах дикчунна тӀенис вар доьхуш деш долчу лама зехъ дан деза доӀа	102
27.	Ӏуьйранна а, суьйранна а доьшуш долу зикр	107
28.	ДӀавуьжуш деш долу зикр	133

29. Буйсанна вижинчара сама а
ваьлла, ха хорцуш доьшуш
долу зикр 150
30. Буйсанна кхера велла
самаваьлча а, набарха кхера
луш волчо а деш долу дола 151
31. Дика ган гинчо, а вон ган
гинчо дан дезарг 152
32. Витр ламазехь деш долу
къунутдола 153
33. Витр ламазехь салам деллачул
таьхья деш долу дола 158
34. Сагатдаран а, гайглане хила
ран а дола 158
35. Шегахь гайгабала болчо деш
долу дола 161
36. Мостагичунна, а зуламе волчу
паччахьна доьхьал кхетча деш
долу дола 164

37. Паччахъан зуламах кхоъруш
волчо деш долу дола 166
38. МостагIчунна доъхьал деш
долу дола 170
39. Шен цхъана адамех кхерам
хилча деш долу дола 171
40. Шен Ийманехъ шеконаш
кхоллалучо дан деза дола 171
41. Шена тIехъ декхар долчо деш
долу дола 173
42. Ламаз тIехъ а, Къуръан
доъшуш волуш а вон ойланаш
дагааъхкинчо деш долу дола ... 174
43. Шена цхъа гIулкх дазделлачо
а, йа иза дар халахеташ волчо
деш долу дола 175
44. Къа латийначо дан дезарг а,
ала дезарг 176
45. ШайтIа а, цуънан вон ойланаш
а гена йохуш долу дола 177

46. Ша реза воцу хлума хилча, йа шена луург ца хилча деш долу дола 177
47. Керла бер динчу дена деш долу дола а, цо доьхьал олуш дерг а 178
48. Бераш лар дар доьхуш деш долу дола 179
49. Цомгаш верг волча ваханчо цунна деш долу дола 180
50. Цомгаш верг волча вахаран дозалла 181
51. Ша дийна ца виса мега аьлла хеташ волчу цомгаш стага деш долу дола 182
52. Леш волчо тлаьххьара ала деза дош 185
53. Цхьа бала, а бохам тлебеанчо дан деза дола 185

54.	Веллачу стеган ши бѣарг дѣакъовлуш деш долу доѣа	186
55.	Докъа ламаз деш дан деза доѣа	187
56.	Берана тѣхъ докъу ламаз деш дан деза доѣа	194
57.	Тезетахъ деш долу доѣа	197
58.	Велларг каш чу вуѣллуш деш долу доѣа	198
59.	Велларг дѣавоѣллинчул тѣахъа деш долу доѣа	199
60.	Кешнашка зерате вахча деш долу доѣа	199
61.	Мох баѣлча деш долу доѣа	200
62.	Стигал къевкъича деш долу доѣа	202
63.	Доѣа дехаран доѣанаш	203
64.	Доѣа доѣлуш гича деш долу доѣа	204
65.	Доѣа деанчул тѣахъа деш долу зикр	205

66.	Стигал мархех цан ар доьхуш деш долу доӀа	205
67.	Бутт гича деш долу доӀа	206
68.	Суьйранна марха достуш деш долу доӀа	207
69.	Яа хӀума яале деш долу доӀа ..	208
70.	Яа хӀума йиъна ваьлча деш долу доӀа	210
71.	Хьешо шена аа хӀума елла волчу хӀусамдена деш долу доӀа	212
72.	Шена хи деллачунна деш долу доӀа, а шега хи дехначо деш долу доӀа	212
73.	Шега марха дастийтинчарна деш долу доӀа	213
74.	Шена хьалха аа хӀума йиллича марха долчо дан дезарг	214
75.	Марха долчо шега цхьамма вониг аьлча ала дезаш дерг	214

76.	Доххъара стом кхоллалучу хенахь шена стом гинчо деш долу дола	215
77.	Хьоршам тоьхча дан деза дола	216
78.	Нагахь санна керста стага хьоршам а тоьхна, Далла хастам бахь цуьнга ала дезаш дерг	217
79.	Зуда ялийначунна деш долу дола	218
80.	Зуда ялийначо, йа говр, йа эмкал эцначо деш долу дола ...	218
81.	Шен хIусамненаца гIулкх хилале хьалха дан деза дола....	220
82.	ОьгIаз вахча дан деза дола	220
83.	Цхьа бала болуш верг шена гинчо деш долу дола	221
84.	Цхьанхьа ша хиина Iаш велахь дан деза дола	222

85. Мажлисехъ дийлинчу хІума
нашна долу каффарат 223
86. Шега «Дала гечдойла хьуна»
аьллагунна деш долу дола 223
87. Хьайна цхьа дика динчунна
дан деза дола 224
88. Дала шайца Даджалах лар веш
долу хІумнаш 224
89. Шега цхьамма «Суна Дела
добхьа дукха веза хьо»
аьллагунна деш долу дола 225
90. Шена даьхни кховдийначун
на, а шена ахча кховдийна
чунна деш долу дола 225
91. Ша декхар духадерзош, шега
декхар деллагунна деш долу
дола 226
92. АллахІаца накъост варх
кхьорущ волчо дан деза дола .. 227

93. Шега «Дала беркат дойла хьох» аьллачунна деш долу дола 227
94. ХIара вон билгало ю, хIара дика ю бохуш долу хIума шена гича, а дага деъча, иза цадезаш деш долу дола 228
95. Ша цхьана хIуманна тIехууш деш долу дола 229
96. Новкъа волуш деш долу дола.. 231
97. Юьрта чу вьодуш, а шахьар чу вьодуш деш долу дола 234
98. Базар юкъа вьодуш деш долу дола 236
99. Ша тIехь дIавьодуш долу дийнато хьоршам тоьхча олуш дерг 237
100. Новкъа волучо бухавуьссу чунна деш долу дола 237

101.	Цахь вуьссуш волчо новкъа волучунна деш долу дола	238
102.	Новкъа воьдуш волуш тас бихь дар а, такбир дар а	239
103.	Новкъа воьдуш волчо Іуьй къанна деш долу дола	240
104.	Цхъана хІусаме воьссинчо дан деза дола, ша новкъа ваьлла волуш делахь а, а вуьшта делахь а	241
105.	Цхъанхъа ваханчара цӀавеанчо деш долу дола	242
106.	Шена хазахеташ долу хІума, а шена халахеташ долу шега кхаьчначо ала дезарг	243
107.	Пайхамарна – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – салават дилларан дозалла	244
108.	Салам далар даржо дезар	246

109.	Керста стага шега салам делча цунна юха дала деза жоп	247
110.	Нпаьна (боргал) кхойкхуш хезча, а вир лехаш хезча деш долу дола	248
111.	Буьйсанна жаьлеш декча дан деза дола	248
112.	Айхья цхьанна вониг аьлলেখь цунна дан деза дола	249
113.	Бусалба стаг хастош хилча ала дезарг	250
114.	Шена цхьамма диканиг олуш хезначо ала дезаш дерг	250
115.	Хьаж деш а, Гумрат деш а дан дезаш долу «Талбийат»	251
116.	Тпаваф деш волуш Гаьржа тлулг болчу аглон те кхаьчча такбир дан дезар	252

117.	Йаманий це йолчу аглонна а, Іаържа тІулг болчу аглонна а юккъахь деша дезаш дерг	253
118.	Сафа а, Марва а це йолчу шина лома тІехь деш долу доІа	254
119.	Іарафатехь деш долу доІа	256
120.	Муздалифатехь МашІарул Хъарам олучу меттехь деш долу зикр	257
121.	ТІулгаш кхуьйсучу хенахь, хІора тІулг кхуссуш дан деза такбир	258
122.	Цецваьлча, а хазахетча деш долу доІа	259
123.	Шена хазахеташ долу хІума шега кхаьчначо дан дезарг	259
124.	Шен дегІехь цхьа лазар хаа деллачо деш долу доІа	260

125.	Ша цхъанна бIаьрг хилийтарх кхoьруш волчо дан дезаш долу доIа	261
126.	ЧIогIа кхерам болчу хенахь олуш дерг	261
127.	ГIурба дуьйш, а вуьшта дийнатана урс хьокхуш а деш долу доIа	262
128.	Вочу жинийн мекарло юха тохар доьхуш дан деза доIа ...	263
129.	Гечдар дехар а, тоба дар а	265
130.	Тасбихь дар а, Далла хастам бар а, «ЛаилахIа иллаллахI» алар а, такбир дар а	267
131.	Пайхамара – Делера салават а, салам а хуьлда цунна – муха деш хилла тасбихь	277
132.	Шортта диканаш а, дика гIиллакхаш а дуьйцу хьадис ...	278
Чулацам		280

ХЮкху жайнах лаьцна шайна
хетарг, йа гочдарх лаьцна шайн ала
хЮма делахь, дехар ду,
гочдархочуьнга кехат яздар хЮкху
e-mail тIе:

chechen_eagle@yahoo.com

مطبعة سفير تليفون ٤٩٨٠٧٨٠ . ٤٩٨٠٧٧٦ الرياض

E. Mail: safir777press@hotmail.com